

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2.—
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.80
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto . . . K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE C

== Inzerati: ==
Enostopna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . po 30 v
za dva- in večkrat . . . " 25,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
Enostopna pettivrsta po 60 v
Izhaja vsak dan izvenemirne nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga voznik red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-herz. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Dr. Mile Starčević.

Iz Zagreba brzojavljajo 10. t. m.: Danes je umrl tu voditelj Starčevićeve stranke prava, poslanec v hrvatskem saboru, nečak dr. Ante Starčevića, dr. Mile Starčević v starosti 56 let. Bil je dolgo hudo bolan.

Dr. Mile Starčević je bil vedno značilen politik, požrtvovalen do skrajnosti.

Dr. Mile Starčeviću bo med Slovenci trajen spomin!

Nemci ki čijo vlado.

Včerajšnja »Tagespost« prinaša oster poziv nemškimi ministrom, da naj zastavita vso svojo moč, da vlada čimprej izda zaželeno naredbo. Clam Martinic se gotovo ne bo upiral, ampak pripomogel, da se izpolni. »Če se tu ali tam pojavi odpor — ve se za taka mesta in jih vedo tudi ceniti — tedaj naj se z njimi končno obračuna. Dejanj hočemo, besed in posvetovanj je dovolj.

Katoliški »Grazer Volksblatt« ima dopis od parlamentarne strani, da so tudi nemški krščanski socialci izgubili potrpežljivost. Sedanja vlada je imela dovolj časa, da bi pripravila vse potrebno za parlament. V dopisu stoji tudi zanimiva vest, da se je kršč. socialcem ob sestavi vlade obljubilo, da bo vlada poslovnik, narodno uredbo na Češkem in izločitev Galicije odredila z biktrojem, s cesarskim patentom, nato pa sklicala zbornico. Kršč. socialci zahtevajo od Clam-Martiniča, da naj izpolni svojo obljubo, ker čas sili in ljudstvo hoče imeti parlament.

Ne vemo, ali in kakšna obljube je dal Clam-Martinič Nemcem. To je njegova stvar. Čehi in Jugoslovani so v svojih izjavah določno izjavili, da ne priznajo niti nemških »belangov« niti otroa od strani vlade. V interesu države je samo strogo ustavnost in direktna pogajanja in sprava med nemškim in slovanskimi narodi. Vsaka druga pot vodi v pogubo.

LISTEK.

Svetobor.

26

Povest iz konca 11. veka. — Spisal P. Bohinjec. (Dalje.)

»V katero vodo?« povpraša hitro proš.

»V Sazavo,« odvrne Kojatu, mož s sivo brado in zagorelim obrazom.

»V Sazavo?« pomišlja Svetobor. »Torej meniš, da me pokoplje sazavski opat, da me pokoplje Cirilo-Metodijska misel?«

»V Sazavo boš padel, to se pravi, tvoji domači, tvoji rojaki ti bodo prevrnili stol, na katerega boš sedel.«

Svetobor ustavi svojega konja, beseda nekdanjega župana ga pretrese in zdi se mu, kakor bi potegnil preroški sijaj čez njegova razorana lica.

»Ti si izkušen mož, Kojata, in mnogo veš. Morda si tudi to uganil,« začne spet Svetobor.

»Vse dobro, vse najboljšo ti želim, predobri knez in naš dobrotvor, toda izkušnja dobro prorokuje, slabo plačuje,« nadaljuje Kojata.

»E kaj,« se oglasi Smil, »da ni pravice na svetu, jo bo dal Bog. Resnico sva pravila kralju s Kojato in ljud je dosegel

svoj cilj, midva pa sva žrtev te pridobitve.«

»Saj se nista potegala za Bog ve kako pridobitev,« se vtakne vmes Dobrovit. Skof Jaromir je ves nemški kakor litomirski proš, samo da nosi češko ime.

Nastal je molk, šumela je Sazava.

»Pustimo preteklost in glejmo v prihodnost,« se oglasi spet proš. Češka bo kmalu za našim hrbtom in pred nami v daljavi se bo vedno bolj bližal blaženi jug. Tam doli so dobri ljudje, tam je milo podnebje, tam je veselje in sreča. Le možko dalje, Kojata, in če je tvoj oče Vsebor pal kot žrtev poganskih bogov in žrcev, se ti daruj kot žrtev krščanstva.

»O le na jug, koder grozdje zori in limone zelene, fige rastejo in mandlji cveto. Tam doli si napravimo svoj dom, tam so naši upi, tam naša prihodnost,« skonča Dobrovit in požene konja.

»Tam najdemo tudi Dražno,« vzklikne Svetobor.

»Velja, s teboj v smrt!« so klicali potniki brnskemu prošu.

Pot se je širila in spet ožila, reka se je skrivala in spet pokazala, dolina se je zvijala in spet ravnala. Konji so pihali in vihal nosove, so kresali kopita ob trde skale in jih zasajali v močvirno zemljo. Potniki pa so veseli sedeli na sedlih in ni jim bila v mislih rožna zemlja, ne rožni ljudje, le Svetobor je na tistem mislil, ka-

Hrvatski sabor.

Zagreb, 10. marca.

Sabor je včeraj zaključil svoje zasedanje. Prihodnjo sejo bo predsednik sklicel potom časopisja najbrže koncem maja ali v začetku junija. V tem zasedanju je bil pač važen predlog za ustanovitev medicinske fakultete v Zagrebu. Največjega pomena pa je adresa. Vse stranke so zahtevale zedinjenje Hrvatov, opozicijske stranke tudi zedinjenje Hrvatov in Slovencev.

Prošnja za milodare za po potresu oškodovanim krajem v krškem okraju.

Dne 29. jan. t. l. je poškodoval strašen potres na Čatežu, v Krškivasi in v okolici nad 500 hiš in gospodarskih poslopij, dalje tudi župni cerkvi in šolski poslopji na Čatežu in v Cerkljah in dve podružnici. Škode je nad 3 milijone kron in beda nepopisna, ker je večina stanovališč le za silo porabna. Zdatna pomoč za te bedne stanovalce je nujno potrebna, ker jim bo šele potem možno sezidati oziroma popraviti si svoja poslopja.

Da se olajša po potresu oškodovanim se je konstituiral pomožni odbor, ki prosi za milodare za one, ki jih je obiskal ta strašni potres.

Milodari naj se blagovolijo poslati kar naravnost na naslov c. kr. okr. glavarstva v Krškem, ki vodi poiresno akcijo.

Pomožni odbor za po potresu oškodovane kraje v političnem okraju Krško, dne 6. marca 1917.

Predsednik: Svetec Pavel, vodja okr. glavarstva v Krškem. Odborniki: Ajster Jozef, župan; Gabrič Anton, župnik v Cerkljah; Komočar Martin, župin; Zorko Franc, župnik na Čatežu; Schweiger Franc, dekan v Leskovcu; Golob Ivan, posestnik; Gregorič Franc, posestnik; Kurent Alojzij, župnik; dr. Pfeifer Viljem, c. kr. vladni koncipist; dr. Pučko Jurij, c. kr. notar in Stiasny Ljudevit, c. kr. okr. šol. nadzornik v Krškem.

Slovenci v »Juristische Gesellschaft« na Dunaju.

V znamenitem strokovnem društvu »Juristische Gesellschaft« na Dunaju se je vršila v preteklem mesecu pod predsedstvom bivšega pravosodnega ministra excel. Kleina skozi štiri seje prezanimiva debata o »deželni avtonomiji«. Naravno, da se je razprava raztegnila tudi na upravno reformo in ureditev avstrijskega narod-

nostnega vprašanja. Kot govorniki so še nastopili poleg poročevalca dvornega svetnika prof. Rauchberga gospodje: grof Schönborn, dr. Pattai, dvorni svetnik Hugelmann, dvorni svetnik plem. Šuklje, prof. Brockhausen, dvorni svetnik prof. vitez Herrnritt, baron Hock, poslanec prof. Dnu-strzanski, prof. Herbaček, ravnatelj Bodenkreditanstalt Reisch in grof Kielmannsegg.

Dvorni svetnik pl. Šuklje je izvajal: »Dotikati se pa moram tudi vprašanja, sproženega po cenj. predgovorniku dr. Pattaju, dasi se te stvari, ako bi bil do besede prišel pred njim, v tej debati in na tem prostoru ne bi bil lotil. A dr. Pattai je zapel visoko pesem o nedotakljivih zgodovinsko-političnih individualitetah, čudil se je dalje, da iz Slovenskega Štajerskega in Koroskega ni slišati nobenega glasu za ustanovitev okrožij ter je končno energično odklanjal upravno združenje vseh Slovencev, češ, s tem bi bilo zasnovano »kraljestvo Slovenija«, ki bi se kakor kij vrtalo med Nemško Avstrijo in Jadranskim morjem, vsled česar bi trebalo najodločnejše se upirati taki zasnovi.

No, gospoda slavna, tudi jaz spoštujem zgodovinske-politične organizme, saj sem zgodovinar po poklicu ter kot nejurist v to znamenito družbo prišel kakor Savel med preroke. A navzlic temu, da je čut spoštovanja pred temi tvorbami opravičen do neke meje, pretiravati se ga vendar ne sme. Jaz za svojo osebo si morem prav lahko predstavljati prav vzornega, moralno visoko stoječega možaka, kateri se pa vendar do tal ne klanja nedotakljivi zgodovinsko-politični individualiteti n. pr. mejne grofije Istre. Saj se zgodovina prebiti malo briga za obseg teh individualitet, saj je n. pr. še pred 160 leti spadala Reka pod vojvodino Kranjsko! Morda je geografično sestavo čestokrat bolj uvaževati nego zgodovinsko preteklost. Tako si razdeljene Češke niti predstavljati ne morem. Ako bi se ta dežela, katero je narava sama kakor neko izrazito celoto postavila sredi evropejske valine, hotela razbiti na dve kronovini, smatral bi to naravnost kot pregreho zoper naravo. Po vsej pravici je govoril svoje dni v kromeriškem državnem zboru l. 1849 Palacky iskrene besede: »Nikakor ne nasprotujem ločitvi Nemške Češke od češkega dela, sam bi jo predlagal, ako bi praktično bila mogoča, toda Češka je kotlina, in kotla ne morete deliti, ne da bi ga uničili.«

Pattai se čudi, da se slovenski štajerci ne navdušujejo za okrožja. Saj je bilo to vprašanje na dnevnem redu že l. 1849. v ustavnem odseku kromeriškega državnega zbora, čegar protokole je pozabljenost rešil profesor lipskega vseučilišča Anton Springer. Stališče štajerskih Slo-

vencev je tedaj označil njih zastopnik, eden izmed onih mnogoštevilnih velikih mož, katere je mali siromašni slovenski narod podaril veliki bogati nemški vedi, slavni profesor pravoslovja dr. Josip Kranjc. Ta je glasom protokola dejal: »Dol-ler ostane Spodnji Štajer združen z Gor-njim, ni se nadejati glede narodne ravno-pravnosti nobene spremembe, ker v več-i ni je nemški živelj. Kako se na Štajerskem ravnopravnost-tomači, je že dokazal de-želni zbor lanske leto. Ker pa on ne za-upa narodnim kurijam, predlagam kot sred-stvo od pomoči in ker je uverjen, da noben narod ne more napredovati v gmotnem oziru, ako jezik njegov ne živi v šoli in uradu, podpirati mora predlog poslanca Kavčiča na združenje Slovenskega štajer-ja s Kranjsko.«

Razlogi, kateri so leta 1849, bili me-rodajni za prof. Kranjca in njegove roja-ke, so dandanes še bolj utemeljeni nego ta-krat. Dotikam se le jedne stvari! Univerza v Gradcu je bila zasnovana glasom usta-novnega pisma tudi za nas Slovence, pri-četkom 50 let prejšnjega stoletja sta pre-davala prof. Kranjc in Skedl juridične sno-vi na tej univerzi s slovenskem jazyku, a kaj vidimo dandanes? Pač kliče nemška država zadnja leta sem slovenske učenjake na svoje univerze v »rajhu« — tako nara-voslovca Zarnika v Würzburg, statistika žizka v Frankfurt, Murka v Lipsiju na stol-lico slavne Leskiena — na graško uni-verzo pa niti kot privatni docenti ne mo-remo, izvzemši za slavistiko, kjer nas še trpe, dokler nimajo vsposobljenih Nemcev za to stroko.

Iz teh razlogov se nam Slovincem ne more zameriti, če neprestano stremimo po upravnem združenju razkosanega našega naroda. Beseda Pattajeva sicer mogočno doni, ali vendar je kaj slabo premišljena. Baš v svetovni vojski in njenih vihrav je dokazal slovenski narod, kako je važen za obstoj avstrijske države. Na tisoče in ti-soče je padlo naših slovenskih junakov, ali smrt so storili, braneč Avstrijo ter v njej in z njo svojo slovensko od prednikov po-dedovano grudo — niso pa žrtvovali svo-jege cvetočega življenja za njo, da bi se Nemška Avstrija preko slovenskih selbin prirnila do sinje Adrije!

Vojaške vesti.

Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči sta dobila poročnik 47. pp. Vencel Čmolič in poročnik 47. pp. Ivan Gruđen. — Ponovno Najvišje pohvalno priznanje sta dobila stotnik gen. štaba Leon Rupnik in nad-poročnik 87. pp. Josip Ulbing. — Naj-

ko bi dvignil Božeteha iz češke zemlje, kako bi ga zavel v Možnico, da bi tam užival slavo prvega opata.

Pozabil je na možniškega gaštalda, a zdaj mu je stopil pred oči s podvojeno močjo. Niti Svetka ne mara več zanj, si je mislil, in gaštaldo kuje velike naklepe, da bi Svetobora povezal v ozke osklepe.

Mraz je bil na sveru, toplo na jugu.

Le osem dni je bil Svetobor odsoten iz Brna, a zgodilo se je marsikaj, kar ga je pripravilo v obupno razpoloženje. Kne-ginja Valburga je posegla v proštove po-sle. Meniše, ki jih je Božeteh poslal iz Sa-zave Svetoboru na pomoč, je poslala lito-meriskemu prošu, ostali proštu vdani du-hovniki so se pobratili z Nemci in Val-burgi se je docela posrečilo, da je bil ves trud Svetoborov razbit v enem tednu. Strmje je poslušal proš, ko so mu duhov-niki odpovedali pokorščino glede staro-slovenske liturgije, s solzami v očeh je iskal liturgičnih knjig, z glagolico pisanih, pa jih ni več našel. Razdrto je bilo njegovo srce, gnev se je nabiral v srcu in z me-čem v roki bi bil najrajši nastopil in uda-ril po krivcih, da mu ni klical božji Zveličar: »Vtakni svoj moč v nožnico!«

Naenkrat se je čutil tujega v domači zemlji in želel si proč — daleč, daleč za mejo. Zahrbtni Nemki sta ga prevarali in spravili popolnoma iz položaja. Spomnil

se je črnogledega Božeteha in njegovih besedi. Ni zatislil očesa in noč mu je mi-nila v strašnih podobah, ki so se spletale pred njegovimi očmi.

Na vse zgodaj se je zgasil Dobrovit s solznimi očmi in pravil, kar je Svetobor že spasil pri svojem prihodu. Napovedal pa mu je tudi sela, ki je dospel iz daljnega juga. Zderad, možniškega gaštalda hlapec, je prinesel glas iz Možnice in z Korotana.

»Možniški gospod me je poslal, da vam naznanim veselo vest, da je gospo-dična Dražna v varnih rokah. Zajel jo je na povrtnitvi, ko se je srečal z grofom Vialtom in ga premagal.«

Veselo upanje je šinilo trenutno čez lica brnskega prošta, čuvši poročilo Zde-radovo.

»Pozdravlja vas tudi grofica Svetka in cesarski majordom Kocelj, ki želi, da pri-dete na jug vsaj za nekaj časa. Pletejo se važne zadeve. Hrvaški kralj Zvonimir se pripravlja na vojsko in ogrožuje Korotan in Ogled.«

Mrak je šinil na čelo Svetoborovo, ki se je zbiral v gube.

»Hvala ti, Zderad! Dobrovit te pogo-sti in potem odrineš z menoj domov.«

Dobrovit in Zderad se umakneta, Sve-tobor pa se utopi v globoke misli. Iskreno pošilja svoje molitve proti nebu in po-ljublja svetinjo. dar Koceljev.

(Dalje.)

višje pohvalno priznanje z meči so dobili: nadporočnik 4. bos. herc. pp. Josip Cibej, nadporočnik 87. pp. Ernest Skallitzky, nadporočnik 47. pp. Dragobert Marchig in nadporočnik 7. ul. p. Viktor Sore. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 87. pp. Ervin Petriček. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: nad. stražmojster 6. dež. orož. pov. Ivan Kukovec, nad. stražmojster 7. dež. orož. pov. Andrej Pegan in nad. stražmojster 12. dež. orož. pov. Fr. Pavlin. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči so dobili poročnik 27. dom. pp. Herman Kolbezen. — Ponovno Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil poročnik 153. črnovoj. bat. Adalbert Kastelic. — Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil poročnik 27. dom. pp. Josip Kavčič. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil praporščak 151. črnovoj. bat. Ludovik Adamič. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: stražmojstri 7. dež. orož. pov. Josip Knez, Iv. Kranjec, Ivan Kontič, Franc Golob in Jurij Sommeregger, nad. stražmojster 6. dež. orož. pov. Gustav Novak in nad. stražmojster 7. dež. orož. pov. Ivan Hafner. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili nadporočnik 26. črnovoj. okr. pov. Otmar Golob. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: rač. podčastnik 27. dom. pp. Jurij Obermaier in Alojzij Stecker, stražmojster 7. dež. orož. pov. Karel Dilema in Ivan Karlin, nad. stražmojster 6. dež. orož. pov. Andrej Mastnak in Ivan Kukovec, nad. stražmojster 7. dež. orož. pov. Andrej Pegan, stražmojster 7. dež. orož. pov. Mihael Ravnik, nad. stražmojstri 7. dež. orož. pov. Franc Gerbec, Anton Bukovec, Ervin Pazdera in Jurij Zabukovšek, Ivan Cvetko, Ivan Eberl in Vencel Cvrček, stražmojstri 12. dež. orož. pov. Franc Jerele, Martin Votič, Ferdinand Munih, Leopold Jaklič, Ferdinand Habjan, Ivan Čufer, Val. Flis, Franc Telban in Leopold Fritz, nad. stražmojstra 12. dež. orož. pov. Jakob Kuhar in Franc Pavlin.

Centralizacija dopolnilnih in nadomestilnih poslov.

Baron Hazai načelnik vsega nadomestništva.

Racionalno izkoriščanje materialnih sredstev je pri vseh vojaških se državah dovedlo do ustvaritve novih, poprej nepričakovanih organizacij. Racionalno izrabljanje za brambo sposobnega moškega prebivalstva tudi ni nič manj važna zadeva. Celokupni dopolnilni in nadomestni posli so vsled zakonitega razširjenja črnovojniške službe, vsled potrebe, da se porabijo vsi sposobni državljani v njihovi celoti za vojno in vojnopomožno službovanje, vsled dolžne skrbi, da so mlajši in sposobnejši pred sovražnikom, dočim morajo starejši in manj sposobni opravljati pri etapi in v zaledju dragoceno in nenadomestljivo službo, vsled odredb, s katerimi naj se kmetijstvu in industriji, posebno pa vojni industriji zagotovi oseboje itd., narastli v delokrog, ki ga je mogoče obvladati le z enotno organizacijo in enotnim vodstvom. Kakor smo izvedeli, je pred kratkim javljena izprememba v ogrskem deželnohrambnem ministrstvu v

zvezi z ustvaritvijo te organizacije. Generalni polkovnik baron Hazai je bil imenovan od Njegovega Veličanstva za načelnika celokupnega nadomestništva. Delokrog novega urada bo obsegal dopolnjevanje moštva in konj.

Laški letalci nad Trstom in istrskimi mesti.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. marca. Uradno: Topovi in letalci so splošno zopet živahnije delovali. Naši topničarji so razstrelili pri Gorici nekega Capronija, ki se je pri štandreu izpuštil na tla. Na Cima di Bocche južno doline San Pelegrino so vrtili oddelki pešpolka št. 74 skozi snežne predore v sovražno postojanko; ujeli so 1 častnika in 20 mož.

Dunaj, 11. marca. Uradno: Na primorski bojni črti so v nekaterih odsekih tudi včeraj živahno delovali topničarji in letalci. Italijanski letalci so metali včeraj bombe na mesta Trst, Milje, Izolo in na Piran.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

9. marca. Včeraj so trajne vremenske neprilike omejevale delovanje artiljerije. O malih bojih, ki so se končali za nas ugodno, se poroča s pobočja Monte Colombara, iz gornje doline Felizon (Boite) in iz doline Sexta (Drava). Na Krasu je sovražni oddelk udril v naše črte zahodno od Kostanjevice; bil je gladko odbit.

10. marca. V dolini Travignole se je ponoči od 8. na 9. marca posrečilo sovražnemu oddelku, da je med močnim viharjem udril v neko našo prednjo postojanko na južnih robih Cima di Bocche, a s protinapadom smo ga takoj vrgli. Dne 9. marca podnevi običajni boji s topovi. Naše topništvo je sipalo učinkujoče osredotočen ogenj na postajo Sv. Lucija pri Tolminu in na odsek pri Kostanjevici.

Italijani se pritožujejo, da imajo premalo topov.

Lugano, 10. marca. »Stampa« izvaža: Italijansko vojno vodstvo mora računati s pomanjkanjem topov. Že začetkom vojske jih ni bilo dovolj, a še zdaj jih ni. Italijansko vojno vodstvo je bilo zato na celi tirolski bojni črti prisiljeno v obrambo. Le med Korminom in Červinjanom so mogli Italijani napasti, a zadeli so na tako strneno obrambo in na toliko težkih topov, da so morali iz premikalne vojske preiti v stoječo, kakor ob Soči.

Italijanski parlament.

Curia, 10. marca. (K. u.) V včerajšnji seji italijanske zbornice je poslanec Dugoni očital ministrom, da ne zadostuje, da so v inozemstvu plačali žito, če ga ne morejo spraviti domov. Naravnost blazno je, če gotovi poslanci govore o tem, da se bo vojska nadaljevala še eno ali dve leti, kajti vprašanje je, če bomo vzdržali do prihodnje žetve. V večih provincah Italije žene vsled pomanjkanja kruha in moke kakor tudi zaradi draginje živil že uprizarjajo hude izgrede. Žalostno bo ob koncu vojske, če bo domovina svojim branilcem morala dati v roke potni list, da si v inozemstvu poiščejo dela in kruha, ki ga v domovini ne najdejo več.

Curia, 10. marca. (Kor. ur.) V senatu je senator Mazzioti nastopil za pred-

log komisije za podporo vojaškim sirotam in je napadel ministra Orlando, ker ne posveča svoje pozornosti predvsem policijskim zadevam, da bi preprečil vohunstvo, n. pr. v zadevi nekega inozemskega prelata.

Minister Orlando je odgovarjal, da je policija pazila, da pa ji zunanji minister ni pustil popolnoma prostih rok, ker je šlo za nek državni temeljni zakon.

Dezertacije italijanskih vojakov.

Basel, 10. marca. Dezertacije na italijansko-švicarski meji se množe. Skoro vsak dan pobegne več italijanskih vojakov na švicarska tla.

Ruski napadi na višino Magyaros odbili.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. marca. Uradno: Med predvčerajšnjimi napadi na višino Magyaros smo ujeli 13 častnikov in 991 mož. Plen znaša 17 strojnih pušk, 5 metalcev min, 1 metalca granat, veliko streliva in vojnega orožja. V našem zapiralnem ognju so se izjalovili sovražni pokušaji, da bi zopet priborili izgubljeno postojanko.

Dunaj, 11. marca. Uradno: Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. marca. Veliki glavni stan: Nobenih važnih bojov. Število ujetnikov povodom zavzetja Magyarosa se je zvišalo na 13 častnikov, 991 mož, plen na 17 strojnih pušk in na 5 metalcev min.

Berlin, 11. marca. Veliki glavni stan: V krajno omejenih odsekih se je od časa do časa poživel boj.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 11. marca. Zvečer. Uradno: Z vzhoda se ni nič važnega poročalo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 11. marca. Uradno: Na celi bojni črti med Galacom in Sulino so na obeh straneh letali letalci. S topovi smo sestrelili sovražno letalo, ki je padlo zavito v plamen na levem bregu rokava Sv. Jurija severnovzhodno Tulče na tla.

Ruska uradna poročila.

9. marca. Rumunsko bojišče: Sovražnik je napadel naše postojanke severozahodno Očne in se je polastil treh višin. Naše čete so izvedle protinapade. Zahodno Očne smo odbili tri sovražne napade.

Položaj Rusije katastrofalen.

Kodanj, 11. marca. (K. u.) Prva seja ruske dume se je, kakor poročajo ruski listi, vršila čisto drugače, kakor je poročala petrograjska brzojavna agentura. Govori so bili zelo strastni. Vsi govorniki so opozarjali na slabo preskrbo z živili in na nesposobnost vlade, da bi rešila položaj, a kritikovali so v zmernih mejah. Po brezbarvnem domoljubnem nagovoru predsednika Rodzianka je govoril poljedelski minister Rittich, ki je opisaval žalosten položaj na trgu živil. Pooblaščenec vlade za nakup žita armadi se nahajajo pred nepremagljivimi težavami. Žito se bo sicer dobilo, a ni gotovo, če se bo dobilo tudi v bodoče. Oktobrist Šalovski je prebral na-

to izjavo progresivnega bloka, ki pravi, da sedanja vlada ne zasluži zaupanja dežele. Socialist Ceidze je ostro šibal progresivni blok, ker se ni hotel pečati z mirovno ponudbo Nemčije in je končal: Sedanja vlada se bliža propadu in bo tudi vas pritegnila vanj. Posl. Puriševič je rekel med drugim: Nemcem prijazna stranka v naši domovini pridobiva vsak dan več tal. Vlada je demoralizirana in tišči deželo proti propadu. Voditelj progresistov je rekel, da je položaj Rusije katastrofalen. Prebivalstvo postaja vedno bolj brezupno.

Rusija pod angleškim vplivom.

Stockholm, 10. marca. Vpliv angleške diplomacije na Ruskem raste vidno in je danes že merodajen. Ne samo večina generalov, tudi ves dvor in celo car sam je sedaj pod angleškim vplivom, ki se kaže v vsaki ruski akciji, tudi v vojnih operacijah in v zunanji politiki. Glasilo stranke desnice »Kolo-kol« vodi proti temu vplivu hud boj.

Rusija se zanaša na Kitajsko.

Stockholm, 10. marca. Rusija upa, da bo vsled zblizanja Kitajske z entento razširila promet z Ameriko. Kitajska pristanišča bodo vporabili za dovoze vojnega materiala in municije in razbremenili Vladivostok. Upajo tudi, da se bo politični in gospodarski vpliv na Kitajsko ojačil.

Novi boji na Francoskem.

Bojevanje na zahodni fronti se je vnovič poostro. Francozi so napeli vse svoje sile, da bi osvojili dne 15. februarja v Champagni južno od Riponta izgubljene postojanke. Vse kaže, da ti francoski napori namigavajo na važnost Champagne v pomladanski vojski.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. marca. Veliki glavni stan: Francozi so napadli južno Avre dele naših jarkov pri Laucourt in južno Capre-aumesnila. Z ročnim metanjem smo jih vrgli; 12 mož smo ujeli. Vzhodno Reimsa so privedle naše naskakovalne čete 14 mož iz sovražnih črt. V zahodni Champagni so napredovali Rusi na obeh straneh Srosnesa pod vodstvom francoskih častnikov proti našim postojankam. Na posameznih mestih smo s protisunkom pregnali njih oddelke, ki so bili vdrl. Južno Riponta so se razvili zahodno Champagne Fe, ki je večkrat menjala lastnika, novi boji, ki bistveno položaja niso izpremenili. Tam smo ujeli 55 mož. Na zahodnem bregu Moze ni v gozdu Cheppy uspel francoski su-nek. Vzhodno Moze so vdrl naši naskakovalni oddelki v gozd Caurieres; vrnili so se s 6. ujetimi častniki in 206 možmi in z zaplenjenima 2. strojnima puškama. Ostanek posadke jarka se je s hitrim begom umaknil, a ni bil ujet. Tudi pri Flirey med Mozo in Moezjo se je nameravani naskok posrečil. Ujetih je bilo tam 15 mož. Naši letalci so sestrelili 6 sovražnih letal in dva zavezana zrakoplova. Z obrambnim ognjem je bilo sestreljeno sovražno letalo. Poročnik baron pl. Richthofen je 25krat zmagal v zračnem boju.

Berlin, 11. marca. Veliki glavni stan: Na predpolju naše nove bojne črte ob Ancre so se včeraj razvili živahni topovski boji, pri Irles pa boji pehote; potem, ko so bili boji končani, so se zadnji oddelki na povelje umaknili na glavno postoj-

Rimski verzi: Dr. Mihael Opeka.

Knjiga »Leonove družbe« v Ljubljani 1916.

»Z Bogom, večno mesto! Čez deset let, če ne prej, se vrne.«

Trije smo se takrat poslavljali od Rima. In sedaj, po desetih letih, nismo izvršili svojega sklepa, zakaj Rim nam ni bil za romanje še nikdar tako daleč, kakor sedaj.

Trije smo se poslavljali: Goričan, Štanjerc in Kranjec.

Trije? Nel! Sto in sto med nami se jih je že iz rimskega bivanja zdajnjazaj vračalo v domovino z veselim upom: Na svidenje!

Ali kar ni zaenkrat dovolila pot, naklonila nam je pesem, kar ni bilo dano potniku, je bilo mogoče pevcu — popeljal nas je v Rim.

»Glej, kamor nosi src nešteto želja, kraljica ljudstev — glej, pred mano zdaj... Na slavna tla sem stopil s spoštovanjem, odprl oko in dušo sem zavzeto...«

Kam torej najprej?

»...na Petrov grob, za brate molit, zase,«

»Petrove kupole vrh mogočno se dviga nad mesto: sam je nebeski ključar mestu najboljši čuvar.«

»Meni je polno srce, hvaležen oziram se náte: Eno krščanstvo samó, eden na svetu je Rim.«

Lepi distihi, lepi po obliki, še lepši po vsebini!

Romajmo dalje! K sv. Pavlu.

Tre Fontane. Tam nekje na pražu nas redovnik-vratar pozdravi — slovensko.

»Materin miljeni glas, domača beseda slovenska, ali se moti uho, ali te čujem zares?... Tebi zarana odprl s ljubeznivo dušo sem svojo:

vsemu, kar čutil sem mlad, ti si dajala izraz...«

Kajne, kako neprisiljeno zveni Rimskih verzov izraz?

Naprej! V katakombah!

»...Tu doli v podzemeljskih rovih kopal je v steno grobar, kopal do groba je grob.«

Dolbel nad grobom je grob in brate je vanje pokladal, tiho molitev moleč, zadnji pozdrav jim želeč.

Vrste grobov pozaprli in tukaj in tam je začrtal nanje s preprosto roko palmo, golobca in Mir.«

Par stavkov par potez in pred nami se tiho vijo skrivnostni podzemeljski rovi. Mislili smo že včasih tekem te vojne dobe, kakšen simbol in napis bi se postavil na skupen grobni spomenik našim junakom. In glej! Tu v katakombah smo našli krasno nadgrobnico:

»V miru — Oj blaženi mir! Spočili ste v njem se borilci, s palmami zmage v rokah, z večnimi vencami krog čel!

Ali:

»Vsa je za vami bridkost, kot v mórje brez dna potopljena, solzo je sleherni z lic božji posušil poljub.«

Ali:

»V miru za vselej na vek — končani so hrumni viharji, On, ki je blaženstva vir, On je neskončni vaš mir.«

Ali pa: — Dovolj! Čitajte, izbirajte sami!

Iz katakomb stopimo še na oni kraj, kjer so umirali oni, katerih grobove smo ravnokar obiskali.

Ob Koloseju.

»Vi ste ostali samo, zidovi porušeni, góli, v vas je začrtan ostal ródú sramote spomin, ródú sramote spomin, póganskemu davnemu ródú nam pa resnice izraz, vere je naše dokaz.«

Čudimo se pevcu, da je v svojih mladih letih, ko je duši naročeno »accipere« ne pa »dare«, vendar v Rimskih verzih podal toliko dokazov velikega duha in srca.

Z duhom domá in s srcem v Rimu, in zopet z duhom v Rimu in s srcem doma nas spremlja pesnik sedaj po rimskih, sedaj po domačih kraih.

»Danes na tujem okó željno mi uhaja čez góre...«

In zdi se mu, da sliši mater, ki narekava pismo, ki bo zanj:

»Piši, hčérka moja, piši pismo, polno drobnih vrst, moja roka je okorna, tvoj je lahkogiben prst.«

Pesnik že ugiba materine misli:

»In tožj tebi se mordá po sini, mordá žalóbnih sluténj roj te moti, mordá se duše ta clenj polóti: da za vsekar slovo sem dal očmi...«

Pa: »Ali sodili ste prav?«

»Mest veličino in kras, obljubljen gledam tujino: lepa dežela zares, lépo nje sinje nebo — Ali da ti mi pogled omamil bi dušo mladostno, da bi pozabil ob njem, kar sem že ljubil otrok?«

In tako zazvene v pevčevi duši tisti divni in predivni verzi »na t u j i z e m l j i« in sicer zlasti tisti verz o zimskem večeru doma, o božiču v domači hiši, o rodni vasi o naših planinah:

»Pa se mi dozdeva, Sabinske goré, da višajo v mraku se vam glavé...«

In bolj ko se višajo, bolj spomin do drugih me žene, do lepših planin.«

janko. Po ljutem ognju med Avre in Oise niso uspeli sunki Francozov. Francozi so zvečer v Champagni ponovili svoje napade na naše postojanke na južnem robu višine 185 in na obeh straneh Champagne Ferme. Kljub nastopu močnih sil in znatne uporabe streliva smo jih povsod odbili.

Prvi generalni kvartirni mojster:
pl. Ludendorff.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 11. marca. Wolffov urad poroča z zahodnega bojišča:

Pri višini 185 so se zopet razvili trdovratni boji. S sijajno napredujočim napadom se je Nemcem posrečilo, da so zopet prioborili Champagne Fe s sosednimi jarki.

Sunek v gozdu Gaurieres, ob katerem je bilo ujetih 6 častnikov in 200 mož, smo podvzeli po kratki pripravi s topovi. Presenetljivo so vdrli naskakovni oddelki v francoske postojanke. Kjer so se branilci branili, so jih pobili. Ostali so pometali puške proč in so kolikor mogoče hitro pobegnili. Druge manjše sunke smo izvedli z najboljšim uspehom pri Flirey in pri Prunay; ujeli smo tam 29 mož. Sovražni poizvedovalni sunki so se izjalovili pri Buquoy in južno Avre pri Avocourt.

NEMSKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 11. marca zvečer. Uradno: Ob Ancre, med Aisne in Oise, v Champagni in na obeh straneh Moze so živahno streljali.

Grozni boji pri Ancre.

Curih, 11. marca. »Tagesanzeiger« javlja iz Pariza: V mirnih nočeh se čuje streljanje ob Somme celo v notranjem Parizu, kar dokazuje, kako besni da so boji ob Ancre in da se je posebno število težkih topov pomnožilo.

Francozi pričakujejo napada na Calais.

»Hamburger Fremdenblatt« poroča iz Curiha: »Zürcher Post« beleži sodbe francoskih listov o nemških načrtih. Ugibajo, ali bodo napadli Nemci na zahodu ali na vzhodu. »Matin« pravi, naj spoznam račun na to, da bodo Nemci kmalu napadli v smeri proti Calaisu. »Rappel« pa sodi, da bo Nemčija v prvi vrsti poizkušala poraziti Rusijo. Ne dvomimo, da bo nemški cesar nadaljeval svoj tozadeven načrt in vse pripravil na tak konec vojske, ki bi razkosal Rusijo.

Na francoskem bojišču preurejajo čete.

Bern, 11. marca. »Corriere della sera« poroča: Radi zadnjih nemških strateških izprememb ob Somme so pričeli zopet premestiti Angleži in Francozi svoje čete.

Francoska zbornica.

Pariz, 9. marca. (K. ur.) Zbornica je nadaljevala včeraj razpravo o interpelaciji glede gospodarskega položaja. Posl. Monzie je izjavil, da se je pričel kom vojne mislilo, da je v Franciji preobilica živil, kar je čisto napačno. Tu je iskati vzroke krize. Še oktobra 1916 je izjavil minister Clementel, da položaj ni vznemirljiv in da se more počakati na žetev, ne da bi bilo treba cene kruha povišati. Kakor premogovno tako je tudi to krizo povzročilo pomanjkanje prevoznih sredstev. Edino sredstvo za izboljšanje položaja je za enkrat gradnja ladij. Sicer spravi vlada deželo v gospodarski propad, ki je predhodnik revolucije. Bivši poljedelski minister Ferdinand David je izrazil bojazen, da bo žetev 1918/19 izkazovala isti pri-

Dalje, dalje! Mimo Marije Snežnice! Ne mimo! Nesimo ji pozdrav:

»In vsem je Mati, vsem po zemlji širni, nikogar nje ljubezen ne zameta, do sebe vabi vse pod šator mirni.«

Pesnik ji je poleg par drugih pesmi posvetil petero (oziroma sedmero) sonetov: »Sin materi.«

Horacij dulce et utile, velevala.

»V Kampanji« najdemo »Dulce«: San Pastore, Tivoli, Ob Tuskulu, Fraskati, Genazzano, Castel s. Pietro. Sladki spomini!

Ali odromamo?

»... O koliko dragih spominov, koliko miljenih sanj, koliko radostnih ur, koliko ljubljenih src zapuščam ob Tiberi Tvoji...«

Z Bogom moj prvi oltar, ki na njem sem v sladkem trepetu z darom najvišjim Bogu, kar sem imel, daroval...«

Zato pa še nekaj iskrenih »Sion-skih glasov« v slovo, še nekaj molitev Večnemu. Zakaj, Ti si: »Oče naš« in »Vse je Tvoje«, »Ti si povsod« in »V tebi samem«, »Ob nevihti« in »Smrti« najdem »Nebesaa«.

Že naslovi lepo slovesno pojo. Rimski verzi — topli odmevi iz večnega mesta, pa tudi jasni odmevi z našega Parada.

manjkljaj kakor prejšnja. Povsod vlada potrata, posebno pri armadi. Neobhodno potrebno je, da se napravi za armado in civilno prebivalstvo vojni kruh. Z uvedbo krušne izkaznice je treba urediti vso mlinarsko industrijo. Dalje je potrebno, da se pripuste mobilizirani kmetje k delu. Zbornica je nato odgovorila nadaljevanje debate.

Bern, 11. marca. (Kor. ur.) Predvečrajšnja seja zbornice je bila zelo burna. Za zaupnico vladi je glasovalo 256 poslancev, proti 178 poslancev, 40 se jih je vzdržalo glasovanja, 77 poslancev je pa bilo odsotnih. Pri drugem glasovanju je vlada dobila 295 glasov, ker je prišlo v zbornico nekaj poslancev, ki pri prvem glasovanju niso bili navzoči.

Ribot o koncu vojske.

Genf, 10. marca. V proračunskem odseku je Ribot na več vprašanj levice izjavil, da ne bo več moral zahtevati naknadnega kredita, ker, kakor sodi osebo, se bliža strašno borenje svojem neposrednemu koncu.

Grey nevarno obolev.

Hamburg, 11. marca. »Times« poroča: Bolezen prejšnjega angleškega zunanjega ministra je nevarna.

Boji v Macedoniji.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. marca. Veliki glavni stan: Jugovzhodno Berata praske; sicer nobene izpremembe.

Prvi generalni kvartirni mojster:
pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 11. marca. Uradno: Na celi bojni črti so to topovi le slabo delovali. Pri Bitolju in na Mogieni so streljali s puškami, z minami in s strojnimi puškami. Na nižnji Seresa boji med patruljami. Neka angleška s strojnimi puškami oborožena stotnija je poizkušala po pripravi s topovi prodirati proti Čifliku Tewfikju južno Seresa, a jo je pregnalo streljanje. V Vardarski dolini in ob obali Orfana so letali letalci.

Radoslavov o položaju na bojišču.

Sofija, 10. marca. Radoslavov je na posvetu vladne stranke izjavil: Odločilni dogodki sicer ni bilo, a položaj armad sporazuma je tak, da lahko zaidejo vsako uro v večjo nevarnost. Radi podmorske vojske sovražnik zdaj ne more računati z ojačenji. Izvajati more za to le delne napade in je velika ofenziva zanj takorekoč izključena.

Lakota na Grškem.

Dunaj, 11. marca. Radi zapore po sporazumu je, kakor se zanesljivo poroča iz Rotterdama, v Prevesi, Janini in v drugih krajih umrlo veliko ljudi na lakoti.

Na Pireju so brezposelni pristaniški delavci demonstrirali proti sporazumu. Diplomati sporazuma so morali sami deliti kruh grškemu prebivalstvu.

Turčija v vojski.

Ljuti boji ob reki Tigris.

Carigrad, 10. marca. Uradno: Boji na obeh straneh reke Tigris so postali sinoči ljuti. Napad petih sovražnih bataljonov proti našim postojankam na južnem bregu Tigrisa smo z našim ognjem z velikimi izgubami za sovražnika odbili. Sovražnik je ostal pred našimi postojankami, deloma se je moral umakniti.

Amerika se odloči 18. marca?

Frankobrod, 11. marca. (Kor. urad.) »Frankf. Ztg.« prinaša poročilo »Agence Havas« iz Washingtona, da je Wilson podpisal dekret, ki sklicuje kongres za 18. marca k izrednemu zasedanju. Wilson je naročil mornariškemu ministrstvu, naj ladje oboroži. Predsednika so pri tej odredbi podpirali vsi ministri.

Bern, 10. marca. (Kor. ur.) Poročilo, da je Wilson že ukazal, naj se oborože ameriške trgovske ladje, je uradno, kakor poroča »Agenzia Radio«. Ameriška vlada je zapovedala, naj oborožene ladje ne ozirajoč se na nemško zaporo ali na druge ovire potujejo v vsa pristanišča sveta.

Wilsonov nastop proti obstrukcionistom v senatu.

Bern. Iz New-Yorka: Predno je Wilson obolev, je na demokratični slavnostni pojedini besno napadel obstrukcioniste v senatu. Rekel je: Prepričan sem, da bi ne bila vojska nikdar izbruhnila, če bi se vsi narodi vladali po demokratičnih načelih. Za pogoj trajnemu miru smatram, da ne bo noben narod proti svoji volji vladan in da mu ne bo vsiljena nobena vlada, katere ne pripozna. Če pomislimo, kaj vse se je v 40 letih godilo v Alzaciji-Lorenu, dobi-

mo živ zglede, kakšne razmere se morajo v bodoče zabraniti. Končno je Wilson rekel, da bo po njegovi sodbi Amerika pri obnovitvi svetovnega miru odlično sodelovala.

Proti obstrukcionistom.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Genfa: Senator Walsh je v senatu očital obstrukcionistom izdajalstvo. Rekel je: Sledimo zgledu senata l. 1861, ki je obdolžil podpredsednika in 10 senatorjev izdaje in razveljavil njih senatorsko čast.

Wilson predsednik vojnega odseka.

Rotterdam. Wilson je sprejel predsedstvo novo ustanovljenega vojnega odseka.

Poslanik grof Bernstorff.

Kristijanija, 11. marca. (Kor. urad.) Parnik »Frederik VIII.« z grofom Bernstorffom na krovu je odplul v Kodanj.

Prelom med Avstrijo in Ameriko odgoden.

Newyork, 7. marca. (Kor. ur.) Wolff poroča: »Associated Press« javlja iz Washingtona: Tu so uradno naznanili, da odpira odgovor Avstrije Ameriki glede na podmorsko vojsko vrata nadaljnjim pogajanjem. Začasno odgoduje prelom, ki se je smatral kot neizogiben, odkar so se prekinile razmere z Nemčijo. Avstrijski odgovor sicer vzdržuje neomejeno vojskovanje, kakršnega je pričela Nemčija, brani ga, a sestavljen je v prijaznih besedah. Na noto se bo odgovorilo. Če ne bo kaj nepričakovane nenadoma povzročilo prelom, česar se pa bodo najbrže na obeh straneh izogibali, najbrže Združene države ne bodo izsilile takojšnje odločitve. Uradno ne bodo zavzeli stališča nasproti avstrijskemu obvestilu, dokler ne bosta predsednik Wilson in državni tajnik Lansing skrbno proučila uradnega obvestila.

Lord Northcliffe na delu za vojno napoved Združenih držav.

Rotterdam, 10. marca. (K. u.) »Nieuwe Rotterd. Courant« navaja iz nekega govora lorda Northcliffe: Če izbruhne med Ameriko in Nemčijo vojska, bi bilo želeli, da prevzamejo Američani del vojske, morebiti osvojitev Belgije. »Nieuwe Rotterdam-sche Courant« pripominja: Izjava lorda Northcliffe je nekaj posebnega. Ravno zato, da se Belgija osvobodi in iz nobenega drugega razloga ni Anglija napovedala Nemčiji vojske — zdaj naj pa ta posel prevzamejo Američani.

Rotterdam, 10. marca. (K. u.) Časnikarski trust lorda Northcliffe je sklenil z osmimi večjimi listi v Združenih državah pogodbo, ki jo podpirata angleška in ameriška vlada. Pod protektoratom Morgana se je ustanovil političen klub, ki bo politiko teh listov širil povsod v Združenih državah. Iz Anglije se je odpeljalo na propagando v Ameriko 14 časnikarjev. Lord Northcliffe se bo tudi sam podal v Ameriko.

Wilson pridobil Stoneja.

Genf. Wilsonu se je posrečilo, da je pridobil senatorja Stoneja in Gammina za izpremembo senatovega poslovnika.

3000 ameriških tvornic dela za vojsko.

Rotterdam, 10. marca. 3000 tvornic v Ameriki dela za vojne dobave.

Roosevelt pravi, da morejo Združene države zbrati 5 milijonov mož močno armado.

Genf, 11. marca. »Petit Journal« pravi, da Roosevelt popolnoma pritruje Wilsonu. Združene države naj posnemajo zgled sosedne Kanade, ki je poslala na vojsko 400.000 mož in ponudila 50.000.000 dolarjev. Po tem zgledu bi morale zbrati Združene države armado 5 milijonov mož in porabiti 5 tisoč milijonov frankov. O svojem načrtu glede na ustanovitev posebne evropske legije je izjavil, da mora za zdaj odkloniti vsako pojasnilo.

Roosevelt se hoče podati v Evropo.

Haag, 10. marca. Roosevelt je govoril nov vojni govor. Rekel je, da mirno gibanje razdira ljubezen do domovine. Mirovno gibanje slavi detomor in maže zastavo Združenih držav. Ameriki grozi zdaj velika nevarnost. Združene države se morejo udeležiti mednarodnega miru le, če se udeležijo mednarodne vojske. Oborožil bo zato svoje legije in se podal z njimi v Evropo.

Amerika gradi počasno vojne ladje.

Genf, 10. marca. Agentura »Radio« poroča iz Newyorka: Ameriškim ladjedelnicam se je naročilo, naj zgradbo vojnih ladij pospešijo. A šlo ne bo. Križarki »Tennessee« in »California« morajo graditi še poldrugeto leto. Dreadnought »Mexico« je dograjen šele do polovice, dreadnought »Mississippi« in »Jaahio« sta dograjena šele do dveh tretjin.

V Združenih državah ne grade več zasebnih ladij.

Basel, 10. marca. Francoski listi poročajo iz Newyorka, da je ameriška vlada ustavila v vseh ladjedelnicah zgradbo zasebnih ladij. Mornarje že vpoklicujejo pod orožje.

Ameriško japonski sindikat.

Genf. »Tamps« poroča, da se je ustanovil v Tokiu ameriško-japonski sindikat, ki bo kopal rudo v vzhodni Aziji.

Brezžična zveza Nemčije z Mehiko.

Washington, 10. marca. (K. u.) Reuter je poročal: Vlada je bila poluradno obveščena, da je Mehika zvezana brezžično naravnost z Nemčijo. Uvedla se je preiskava. Opomba Wolffovega urada: Ustanovitev brezžične postaje v Mehiki bi bila seveda le pravica mehikanske vlade. Pristavek Reuterjevega urada: »Uvedla se je preiskava« je nerazumljivo vmešavanje Združenih držav v notranje stvari popolnoma samostojne Mehike.

Rotterdam, 10. marca. Angleški listi poročajo, da je glavno mesto Mehike brezžično zvezano z Nemčijo. Brezžična postaja je najkrepkejša v Mehiki. Iz Evrope sprejema že nekaj časa poročila. Nadzoruje jo vlada. Zasebnih poročil ne sprejema. Nemške ladje in podmorski čolni zato natančno poučeni, kdaj se odpeljejo ameriške ladje, in tudi o drugih važnih dogodkih.

Američani zapuščajo Mehiko.

New York, 10. marca. Konzuli Združenih držav v Mehiki so nasvetovali svojim državljanom, naj se vrnejo domov.

Ameriki sovražen pokret v Mehiki.

Genf, 10. marca. Lyonski listi poročajo: Združenim državam sovražen pokret se v Mehiki vedno bolj širi.

Posledice porušene podmorske vojne.

Poročilo nemške mornarice.

Berlin, 11. marca. (K. u.) Uradno: Podmorski čolni, ki so se vrnili, so zopet potopili parnike in jadrnice, ki obsegajo skupno 42.177 ton; zaplenjenih je bilo 1100 ton s solitrom.

Načelnik admiralnega štaba nemške mornarice.

5 italijanskih ladij potopljenih.

Berlin, 10. marca. Uradno: Naši podmorski čolni so potopili italijanski parnik »Porto di Smyrne« (2576 ton) in štiri italijanske jadrnice ter neki grški 1215 tonski parnik.

S parikom mendi utonilo 625 ljudi.

London, 9. marca. (K. u.) »Reuter« javlja iz Haaga: General Bothe je naznanil južnoafriškemu parlamentu, da je zavozil 21. februarja v megli transportni parnik »Mendis«, s katerim je vozila zadnja skupina južnoameriških delavcev v Francijo, v neki drug parnik. Utonilo je 10 Evropecev in 615 domačinov.

Nad 40 angleških obrežnih stražnih ladij potopljenih.

Rotterdam, 10. marca. (Kor. urad.) Uradno se poroča, da so Angleži februarja izgubili nad 40 obrežnih stražnih ladij.

4 ruski transportni parniki potopljeni.

Stockholm, 11. marca. Poveljnik ruskega brodograja na Črnem morju poroča, da so se potopili minuli teden 4 vojni transportni parniki, ki so vozili iz Sevastopolja v Armenijo. Najbrže so zavostili na mine ali so pa bili torpedirani.

Potop ruskega podmorskega čolna.

Stockholm, 10. marca. Zanesljivo se poroča, da se je koncem februarja potopil neki ruski podmorski čoln.

Pokvarjeni angleški načrt.

Amsterdam, 11. marca. »Standard« izjava: Posledice umikanja Nemcev ob Ancre so taktično važne. Angleži so stali že popolnoma pripravljeni, da prično svojo veliko ofenzivo, zdaj morajo prekiniti vse svoje priprave in se prilagoditi novi nemški črti, kar je seveda zelo težavno. Napovedana velika ofenziva sporazuma se mora za to odgoditi na daljši čas.

Nove zgradbe podmorskih čolnov.

Berlin, 10. marca. Nasproti poročilom, da so Nemci izgubili veliko podmorskih čolnov, izvaja Wolffov urad, da so jih izgubili le malo in veliko manj, kakor to trdi v sovražnem in nevtralnem inozemstvu. Na podmorsko vojsko morebitne izgube nič ne vplivajo, ker trajno zgrade veliko več podmorskih čolnov, kolikor bi jih potrebovali, da vzravnaajo še večje izgube.

Francoska tolažba radi podmorske vojske.

Genf, 10. marca. Francosko mornariško ministrstvo izjavlja, da pomirj Francoze, da zdaj francoske ladjedelnice hitro grade nove vrste podmorske čolne in da izdelujejo orožje proti sovražnim pomorskim čolnom.

Prepoved španske.

Madrid. (K. u.) Španska vlada je mornarjem prepovedala vdinjati se na ladjah, ki vozijo rudo v zaprta ozemlja, katere spremljajo vojne ladje.

Oborožitev ameriških trgovskih ladij.

Washington, 9. marca. (Kor. urad.) Reuter: Sklenilo se je, da se skliffe

16. aprila izredno zasedanje kongresa. Imen ladij, ki naj se oborože, ne bodo objavili. Povelje o oborožitvi bo poslal predsednik naravnost mornariškemu oddelku. Topove za oborožitev ladij so pripravili v mornariških ladjedelnicah ob obali Atlantskega oceana.

Obramba ameriških obali proti podmorskemu čolnom.

Genf, 10. marca. Lyonski »Progres« poroča iz New Yorka: Norfolk, Baltimore in Washington bodo utrdili proti presenečenju pomorskih čolnov. Ladjedelnice v Hampton Road so zavarovali z mrežo jeklenih žic; Trajniamore, Old Point in Comfort so zato deloma, Norfolk je pa zadostno zavarovan. Zabrani sicer ni mogoče podmorskim čolnom v zaliv Chesapeake do Baltimore in Washingtona, a ponoči bo mreža storila svojo dolžnost. Neki polagalec min polaga neprestano podmorske mine z namenom, da zabranj nemškimi podmorskimi čolnom izhod iz Washingtona. Voditeljem ladjedelnic so naznanili, da jih bodo zaplenili, če ne bodo naročili vlade hitro izvedli.

Nemški podmorski čolni ob francoski obali.

Pariz, 9. marca. (Kor. ur.) »Petit Journal« poroča iz Cherbourga: Pred kratkim se je večkrat poročalo, da so pripluli nemški podmorski čolni ob francoski obali v Kanalu. Zelo obžalujejo, ker so tam pred leti podrl obrežne trdnjave in odpeljali topove. Boje se namreč napada na severno francosko obal in so straže zelo pomnožili.

Posledično podmorske vojske v Franciji.

Bern, 10. marca. (Kor. ur.) O zadnji seji francoske zbornice poročajo lyonski listi, da je posl. Boret ljuto napadal vlado. Minister Heriot je rekel, da tvori najresnejše vprašanje preskrba z žitom. Do bodoče žetve se bo prebilo, to stoji, a preskrba po letu 1917 se mora urediti. Obžaluje, ker mora nastopati kot omejevalni minister in da kot minister prehrane ne sme položaja optimistično soditi. Priznati mora, da so potopi večkrat zmedli razdelitev žita. Posl. Sembat je rekel, da ne bo napadal svojega naslednika. Glede na potope se preveč zanemarija neposredne posledice, kakor zvišanje voznine in zavarovalnine.

Carson o podmorski vojski.

Lugano, 10. marca. »Corriere della sera« poroča 9. t. m. iz Londona: Carson je odkritosrčno govoril o težavah, ki jih podmorska vojska povzroča Angliji. Nisem pesimist in ne optimist, a položaj se mora presojati tako, kakršen je: Podmorska vojska zelo škoduje angleški plovi. Nemcem se je posrečilo, da so povsod, celo ob Rti dobre nade, v Adenskem zalivu in ob indijskih obalah posejali svoje mine. Naloga angleške mornarice, ki mora paziti na vsa morja, je težavna. Položaj je resen. Sredstvo za boj proti barbarskemu načinu vojskovanja se dozdaj še ni našlo. Cela dežela sodeluje, da se trenutne težave premagajo.

Nemčija preskrbi nevtralcem premog.

Rotterdam, 10. marca. »Courant« poroča: Nemci so izjavili, da lahko pokrijejo ves premog, kar ga nevtralcu potrebujejo.

Izostalo angleško strelivo.

Berlin, 10. marca. »Zürcher Ztg.« poroča: Radi poostrene podmorske vojske je izostala meseca februarja ena tretina angleškega uvoza.

Mehika prepovedala uvoz oboroženih trgovskih ladij.

Genf, Mehika je prepovedala oboroženim trgovskim ladjam voziti po nevtralnih mehiških morjih.

Nemčija preskrbljena z živili do žetve.

Berlin, 11. marca. (K. u.) Wolff poroča: Ameriška trgovska zbornica v Berlinu objavlja v »Weekly Reportu« 3. marca obširen članek, ki izvaja, da bodo zaloge Nemčije zadostovale do bodoče žetve. Opozarja se, da so v Nemčiji pridelali leta 1916. 14.500.000 ton pšenice in ječmena, a l. 1915. 13.008.000 ton.

Vstaja na Kubi.

Bern, 11. marca. (Kor. ur.) Lyonski listi poročajo, da so generala Gomeza s celim generalnim štabom prepeljali v Havanu, kjer bo sojen radi veleizdaje. Sant Jago so zasedle vladne čete, s čemur je vstaja dejansko končana.

Prelom s Kitajsko.

Curih, 10. marca. Kitajski poslanik v Parizu je izjavil v »Petit Journalu«, da je Kitajsko z Nemčijo že diplomatske odnose prekinila.

Genf, 10. marca. »Eclair« in »Excelsior« pravita o položaju na Kitajskem, da je dejansko smešno zmeden. Prelom

razmer med Kitajsko in osrednjimi državami je dejansko zopet odgojen.

Poljski predlogi glede Galicije.

Kakor poročajo Lvovski časopisi, so Poljaki glede preuredbe Galicije stavili sledeče predloge: Dežela naj dobi zakonodajni zbornici odgovorno deželno upravo za notranjo upravo, pravosodstvo, nauk, javno varnost in deželno kulturo. Zakonodajna zbornica bo imela dve zbornici. Skupnemu državnemu zboru naj se odvzame: ugotovitev temeljnih načel za pouk v ljudskih, srednjih in visokih šolah, kazenski zakon, policijsko, kazensko in civilno zakonodajo; zakonodajo o rudarstvu, o organizaciji sodnij in političnih oblasti, občinsko zakonodajo, ustanovitve galjskih trgovskih zbornic, zakonodajo o kreditnih in zavarovalnih zavodih in o domovinski pravici. Za Galicijo zahtevajo tudi kameralna posestva, prosto razpolaganje z domenami, gozdovi, solinami, rudniki, petrolejem in nafto.

Razna poročila.

Načelnik generalnega štaba v nemškem glavnem stanu.

Berlin, 11. marca. (K. u.) Wolff poroča: C. in kr. načelnik generalnega štaba, general pehote Arz pl. Straussenburg, je prišel danes v nemški glavni stan na posvet o operacijah.

Karolyi proti madžarskim aneksionistom.

Uredniku »Nepszave« je grof Karolyi izjavil, da je z veliko nevoljo poslušal poslanca Betlena, ki je zahteval združitev Srbije in Rumunije z Ogrsko. Madžari imajo komaj 4 odstotke nad polovico prebivalstva in bi bili oslavljeni, če se vzame v državo milijone zavednih Srbov in Rumunov. Položaj Madžarov že sedaj težen, bi postal obupen.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 10. marca. Prihodnji teden bo opozicija v zbornici javno zahtevala koncentracijsko ministrstvo, katero vladna stranka odklanja. Vendar se imenuje že lista novih ministrov. Zunanji minister orof Czernin je imel razgovore z voditelji opozicije Andrassyjem, Apponyjem in Karolyjem.

Obsojeni zarotniki na življenje angleških ministrov.

London, 10. marca. (K. u.) »Reuter« poroča: Danes so razglasili obsodbo proti tistim štirim osebam, ki so se zarotile, da bodo umorile ministrskega predsednika Lloydja Georgeja. Gospej Weeldon so prisodili desetletni, Alfredu Mason sedemletni in Winnie Mason petletni zapor. Haviet Weeldon je bil oproščen.

Iz Petrograda v Turin.

Lugano, 10. marca. (K. u.) Italijanski listi poročajo: Italijanski člani petrograjске konference, ki so se vrnili, pripovedujejo, da so se vozili iz Petrograda s posebnim vlakom na že izgotovljeni železnici v Murman, nato pa z ogromno oboroženo angleško pomočno križarko skozi severno ledeno morje na škotsko. Z največjo previdnostjo se je prej preiskala nevarnost podmorskih čolnov, poleg tega je križarko spremljalo več angleških vojnih ladij. Potovanje Petrograd-Turin je trajalo 15 dni.

Gospodarske beležke.

— Štajerski škofi za preskrbo živil revnim slojem. Graški škof je izdal pastirsko pismo, v katerem se obrača na kmetstvo prebivalstvo svoje škofije in ga poziva, naj odda škofijskim uradom živil za delavce, ki morajo težko delati. Kakor poroča »Marburger Zeitung«, pripravlja enako akcijo tudi lavantinski knezoškof dr. Napotnik.

Oprostitve planšarskega osobja. Na predlog trgovskega ministrstva so odredila osrednja vojaška oblastva, da se more za čas od 1. maja do 15. oktobra t. l. oprostiti od vojaške službe neobhodno potrebnim planšarsko osobje. Ta odredba se nanaša na vse starostne razrede, v kolikor oni, ki naj se oproste, ne spadajo k armadi na bojišču. Za zadnje bo svoječasno izdana posebna odredba. Prošnje za oprostitve je vlagati kakor v prejšnjih letih pri krajevno pristojni politični okrajni oblasti.

— Za kadilce. V finančnem ministrstvu so deputaciji državne zveze trafikantov izjavili, da bo resen čas še precej dolgo trajal. Tobačni izdelki se razdelijo po vseh kronovinah enako. Generalni ravnatelj tobačne rešije je dejal, da so množine tobaka tako razdeljene, da bodo zadostovale za dve leti. Več tobaka oddajati je nemogoče. Nakaznice za tobak se na Dunaju ne bodo obnesle, z enotno cigaro tudi ni nič, ker so stroji urejeni za mnogostransko fabrikacijo.

— Opoldan se je pa na mizi prijazno smejal — prezes med kokoši in še marsikaj — —

Odlemki iz spominov.

Spisal A. M.

Ob Dnjestru.

Po slavni bitki pri Krasnigori nas je v drugič smehljajoč pozdravila zelena pomlad na belaveških višinah. Krasen monument Waldstätten Urquelle« vsakogar spominja na naše bivanje v tamkajšnjih lepih krajih. Od tu smo se premesili na romantične blehnarske gore, kjer smo dočakali prvi velikopotezni predor. Med zasledovanjem smo pa krenili druga pota. Korakali smo v Varano, važno ogr. križišče, odkoder nas je vlak zapeljal v Delatin. Začetkom junija smo si po kratkem a ljutem borb pri Krasni priborili pot v notranjo Galicijo. Neusmiljeno je žgalo sonce to brezdrevesno žitno morje, mi pa smo hiteli, hiteli proti sinjemu Dnjestru. Črni dimi so se dvigali nad Horodenko, mahali smo jo naprej po globoki zarezji proti Horodnici, kjer so nas sprejeli tanki in bas-glasovi ruskega topništva. Pred nami je lahno valovalo mogočni Dnjester. Mogočna reka se ti je zdela pod zaščito ruske artiljerije — nezavzetna. Pod zaščito neprodne teme smo se s čolni prepeljali. Vsekakor prijazni ni bil prvi pozdrav z mogočnim Dnjestrom.

Komaj smo se udomačili v teh žežavskih pokrajinah, že smo čez mesec dni stali na drugem dnjesterskem odseku. Stotina topov vseh vrst nam je pripravljala prehod čez reko ob Brodsku. Že popoldne smo s čolni pristali na nasprotnem bregu, v razrušenem Synkovu. — Sedaj tu, sedaj tam; do januarja 1916 smo ostali zvesti zadnjesterskim postojankam.

i) Počitnice v Zaleščikih.

Omilili, utihnili so boji — nastopil je zimski odmor. Kdo izmed nas bo kdaj pozabil na priljubljene postojanke Dzwiniacz — Bedrykowce? Primanjkovalo nam ni ničesar in še najmanj — zabav; i v strelskih jarkih je svirala polkovna godba.

Toda glej, ravno v teh časih se je dogodilo nekaj, na kar nismo bili pripravljeni — še manj pa navajeni. Šli smo namreč prvič na oddih v mesto Zaleščiki.

Kdo bi popisoval veselje in radost nas vseh, ko smo sredi oktobra 1915 nenadoma korakali v mirno ozadje in še celo v mesto? Primerna stanovanja, trgovine, nekaj lepih stavb, gostilne, civilizirani ljudje, to vse je učinkovalo neverjetno! No, tudi oporekati se ne sme, da bi se naši fantje ne znali prikupiti! Ni čuda torej, da nas nikjer ne morejo pozabiti! Z našim prihodom je zadobilo mesto takoj drugo lice. Na glavnem trgu je večkrat svirala godba, razvila se je promenada. Vsi lokali so bili nabito polni. Podjetnim Abrahamovičem so kar žarele oči, ker naši fantje so bili petični in »šplendidni«. Kdo bo varčeval v vojni — veseli sel dokler je čas; to je bilo in tudi vedno ostane geslo bojevnikov.

Na vernih duš dan pa smo izkazali v Zaleščikih zakopanim junakom primerno čast in spoštovanje. Sicer otrpelo vojščakovo srce, prevladuje na takem mestu duha: mehak postane kot otrok.

Malo časa za to svečanostjo se je pa razleglo po celim mestu veselo in glasno petje — — —

Po treh tednih smo odšli v Bedrykowce, se razume, vsakdo s trdnim sklepom, da bo za prihodnje počitnice prihranil primerno vsoto — — —

In prišli smo res čez dober poldrug mesec nazaj. Ponoči je bilo, a na Silvestrov večer: kdo bi torej mislil na enonočno spanje? Sprejeli so nas vsi odprti rok. Zadoljno so si meli roke — lokavo so mežikali — prijazni židi. Jedli pili in peli smo — srečno novo leto! — Zvečer 10. januarja (1916) smo se poslovili. Prebivalstvo nas je živahno pozdravljalo — rosnih oči — — —

Težko v noč sopihajoč — sprejela nas je plodnosna besarabska stran — — —

j) Dopust.

Že medtem se je udeležila moja srčna želja, moje dolgo hrepenenje — šel sem na dopust. Ure so postajali dnevi, meseci, jaz pa sem si jedva ogledoval — brez zanimanja — vabljivo Budimpešto. Nikjer nisem imel obstanke, nestrpen sem postajal vedno bolj. V Ljubljani sem moral zopet čakati, dobro, da sem naletel na znanca iz prejšnjih časov; v Postojni sem prav glasno zabaval na avto — povsod zapreke! V temni noči sem prijadral do Ajdovščine in brez odhoda sem jo mahnil domov. — S pozdravljanjem ni bilo ne konca ne kraja; zdj se mi, da je že isto noč znalo celo »mesto«, da sem prišel. — In Mirjam, Tinko, Tonček so na vse zgodaj škrebetal pred mojo spalnico in se pripravljali na slavnostni pozdrav na stlica, ki stleja — — —

Na vse zadnje se razume, je vse zopet prihrumelo nad mene ter me solznih oči ogledovali, kako me je prestrojila vojna; — Mladi naraščaj je pa že nestrpno čakal, če jim je stic kaj plinusa iz vojne — — Mirjam mi je skrivaj zaupala, da je mama kupila mičkeno Luško — — —

Pripovedovanja ni bilo nikdar dovolj. — Opoldan se je pa na mizi prijazno smejal — prezes med kokoši in še marsikaj — — —

Prehitro so pretekli kratko odmerjeni dnevi, nikogar ni vznemirjalo votlo bobnenje ob Soči. Težkega srca ter s pretežkim nahrbtnikom sem vstopil v avto, kateri je pa sedaj tako hitro vozil, da sem se razburil. —

Še en skok v — — — »sto sreč« — — in že sem jadral proti cilju — — —

Vojaški pozdravi.

Srčne pozdrave pošiljajo fantje 17. pešpolka iz bolnišnice v Meranu: J. Dolenc, M. Sušteršič, A. Butkovič, J. Tratnik, J. Podobnik, F. Kostan. — Pristrčne pozdrave pošiljamo vsem prijateljem in čitateljem »Slovenca«: desetnik Sušter Anton, doma iz Trebnjega; Jožef Krajnc iz Gornjega Grada, Štajersko; Markl Valentin iz Kanalske doline. — Pristrčne pozdrave pošiljajo iz bolnišnice v Frohnleutnu: Alojzij Cuderman, Lipičar Pavel, Zagorčnik Franc, Goltec Franc, Cerar Fortunat, Čepek Josip, Lokošek Blaž, Posteržin Franc, Košak, Kovačič, Fakin, Zmazek, Muser, Gole-raj Primož, Kocjan, Osterc, Smrekar. — Z ruskega bojišča ob reki Stohod pošiljata pristrčne pozdrave od nekega galjskega dom. pr. Slovence Tavčar Jakob, Rečica pri Bledu, in Praznik Josip, Vel. Lašče. — Podpisana pošilja iz Tirolske mnogo srčnih pozdravov vsem Slovincem in vsem bralcem »Slovenca« in »Domoljuba«. Posebno pa še pozdravlja vse borovniške farane. Fr. Turšič, Val. Debevc. — Mnogo pozdravov pošiljajo primorski fantje in moške s severnega bojišča vsem Primorcem: des. Franc Kalin, enol. prostovolj. desetnik Drago Banič, des. Anton Vedramin, četovodja Glešič Andrej, enol. prost. poddes. Slamič Vinko, enol. prost. Gomišek Gabrijel, Stakolič Ciril in Rožič Ivan iz Smartnega v Brdih in četovodja Bočvar. — Mnogo slovenskih pozdravov s sneženih tirolskih višav pošilja praporščak Peček Franc. — Iskrene pozdrave pošiljajo slovenski fantje z južnega bojišča od neke možnarske baterije vsem slovenskim dekletom: Jos. Novak, Novo mesto; Ivan Smole, Smarje-Sap. Dol. — Martin Saks, Smartno pri Litiji; Anton Kragel, Tolmin; Franc Slapnik, Motnik; Jos. Bertl, Tolminsko; Josip Krapež, Koroško; Viktor Batič, Spod. Šiška, Ljubljana; Jos. Flegarič, Štajersko; Jos. Toplak, Ptuj; Ivan Lenarčič, Logatec; Filip Topar; Anton Glavič iz St. Vida pri Zatičini; Michael Janžekovič, Ptuj; Peter Svetič, Tanča gora; Franc Brodar, Moravče; Anton Košir, Tržič. — Slovenski fantje c. in kr. pp. »Cesarjevič« pozdravljajo vse domače, znanke, znanice in prijatelje. Vsem, ki so za nas v skrbeh, naznanjamo, da se nam na bojnem polju še vedno izborna godi. Tudi dobra vinska kapljica je tu. Lilleg Ivo, enol. prost. des.; četovodja Ivan Križnar; Birtič Pavel, narednik Rožanec Janez, četovodja; Zupanc Anton, desetnik; Jernej Golob; Benedik Valentin, en. des.; Novak Karl, des.; Jožef Jerman, četov. — Srčne pozdrave pošiljajo Ludovik Grum, rač. podč., Alojzij Zagar, predm., Vinko Skrbina, Toni Peter in drugi. — Srčne pozdrave pošiljajo iz Morave slovenski fantje in moške: pešci: Pernat Josip, Svigi Ivan, Kuhel Ivan in narednik Božič Anton. — Slovenski fantje in moške s koroških gor, ki so polne anega, pošiljamo vsem čitateljem »Slovenca« prav srčne pozdrave: H. Tarkuš, narednik, Sp. Stej; čet. A. Vidmar iz Budanja pri Vipavi; poddes. Semolič A., pešca Veligošek F. in Kozmačin F., vsi pri strojnih puškah. — Srčne pozdrave pošiljajo iz mrzlih slovenskih fantje: četov. Puniš Konstantin; des. Defar Ante in Torčič Ludvik; poddes. Leban Ivan in Paulič Ivan; pešci Rosič Andrej, Lojč Leopold, Gruden Ernst, Zanko Peter in Božič Josip. — Strelci z Gorškega pošiljamo srčne pozdrave vsem prijateljem in občinarjem občine Dornberg: Franc Rejic, Zalošče 297; Jožef Sakšida; Jožef Vižintin; Alojzij Harej; Fr. Rojic, 343, vsi iz Zalošče; Berce Alojzij, Berce Andrej, Brankovič Alojzij, Kavčič Fr., Anton Doplihar, Alojzij Budina, vsi iz Dornberga, in drugi. — Vsem slovenskim dekletom in fantom pošiljamo veselo pozdrave iz sneženih in mrzlih vrhov slovenski fantje

inf. Aleš Peter, Rugelj Stanislav, Ivan Pavlovič in Mate Vincenc. — Najsrčnejšo zahvalo za »Slovenca« in obenem mnogo pozdravov na vse pošiljajo iz rezervne bolnišnice št. 4 na Dunaju XVIII., Antonigasse 4, sledeči rojaki: Jan. Stefan, Jos. Majdič, Stef. Fiser, Ivan Jamšek, Karl Trušnovce, Fr. Vontina in Peter Gričar. — Lepe pozdrave pošiljamo vsem bralcem »Slovenca« stražarji Adrij: des. Ant. Novak, prestolec Franc Hribar, topničarji Martin Mesec, Matija Ferjan in Joško Lotrič. — Iz tirolskih planin pošiljamo pozdrave materam, očetom in vsem poštenim dekletom slovenski fantje: Ferjenčič J. iz Vipavske Planine; Verh J.; Primo J.; Ilir. Bistrica. — Josip Kofol, nad. bolnišnišča Bolcan (Tirolsko), pošilja nebroj najsrčnejših pozdravov vsem čitateljem in čitateljicam »Slovenca« v Dobrečniku in pri Sv. Luciji ob Soči. — Vsem Slovincem in pa Slovenkam, posebno pa sorodnikom in znancom meseslnemu pristrčnemu pozdravu od 97. pp.: des. Mešnel Stanko iz Goč pri Vipavi; poddesetnik Šemrov Ludvik iz Sežane pri Trstu; stotniški telefonist Čej Anton iz Lok pri Gorici; Čej Eldis iz Trnovca pri Gorici; Mero Angel iz Boršta pri Bazovici; Križmančič Michael iz Bazovice pri Trstu. Vsi zdravi in veseli. — Najsrčnejšo pozdrave pošiljamo s Krasa vsem bralcem »Slovenca«: Martin Derganc, Kal-Semčič; Jožef Stariha, Sela, Semčič; Martin Papič; Umek Jakob, Cerkno, Primorsko. — Najlepše pozdrave s sneženih vrhov vsem domačim fantom in dekletom, posebno članom domačanske godbe pošilja Jakob Pavlič. — Pozdrave vam pošiljamo pred odhodom v strelsko jarko na primorski bojni črti sami slovenski fantje: san. podč. Lenarčič Rudolf; poddeset. Sancin Pavel; pešec Rafiš Ivan, Logar Franc in telefonisti Lovšin Rudolf, Pečauer Ivan in Kimovec Ivan. — Srčne pozdrave vsem Slovincem in Slovenkam pošiljajo: fantje domačega planinskega polka: Četovodji Andrej Mihelič in Fr. Martinc; desetnika Vinko Müller in Andrej Zigon; poddesetnika Janez Hribar, Karl Praz; pešci Ivo Paznar, Miško Winter, J. Polick, D. Strumbelj, Janez Cankar, Josip Černovic. — Anton Husič iz Gribelj; Anton Kariš, Merče; Josip Grdina, Movraž; Anton Plovar, Malo Trebeljavo; Jakob Bregar, Brnki; Alojzij Slave, Tonal; Peter Kocjančič, Marežice; Alojzij Pavlin, St. Peter pri Gorici; Fran Mlač, Horenje Fran Samša, Ilirska Bistrica; Miha Dobrez, Celje; Ignacij Klemenšek, Dolenjsko; Florijan Kus, Gorenjsko. — J. Uršič, E. Pirman, Muhli, Gaci, Jereb in tovariši. — Fran Dremelj iz Rudnika; Anton Kramar iz Ilovice; Fran Svetek in Jakob Breskvar iz Bizovika. —

Suominjalte se noriskih heurucev!

Leopold Terpin iz Solkana; Ivan Skoliber iz Sv. Urbana pri Ptuj; Fran Čas iz Sv. Miklavža pri Slov. Gradcu. — Predmojstra Fr. Obreza, Selšek pri Begunjah, in M. Gamze, Sv. Jurij ob Pesnici; topničarji Jožef Levpušek iz Leppe pri Kanalu; A. Bizjak iz Podberskega, P. Funda iz Štjaka, J. Bufolin iz Sv. Mihaela pri Gorici, J. Perjevec iz Sela pri Gorici. — Četovodja Anton Kranjc iz Mokronoga; desentnik Slatinsk, Grobelno; Jakob Janša, Bled; Jože Križnik, Motnik; Ivan Vidic, Novo mesto; Jos. Novak, Ljubljana; Andrej Cvenkelj, Brezje. — Desentnik Alojzij Sturm, poddesentnik Zvonko Kopitar, Fran Crjan, Fran Zagar in Ivan Lavrič, infanterista Andrej Lombard in Fran Mrzelj — vsi iz Ljubljane. — Četovodji: Jožef Holz iz Ptuj, Matija Rozman iz Ljutomer, in Jožef Skorjuc iz Maribora; desentnik Simon Bezjak iz Ptuj; Evstahij Roth iz Gomilkega; Alojzij Turnšek iz Vranskega; Ivan Čotič iz Sv. Mihaela pri Gorici; Ivan Smrekar iz St. Pavla pri Ljubljani; Jožef Bratkovič iz Novega mesta; Anton Grašič iz Kranja; Simon Majherc, Ivan Neuhold, Ivan Blala, Matija Kerblus, Avgust Kern, Emanuel Stadler, Fran Kirchengast in A. Cernig (Vipava), Fran Wolf — vsi odlikovani z železnim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetinje.

Pogrešani vojaki.

Pogreša se Josip Rebec iz Hrašč pri Postojni, Notranjsko. Zadnjič, ko je pisal pred kakimi 5 meseci, je imel naslov: K. k. Lir. 5. M. g. Abt. bei Landst. k. k. Reg. 1. Kdor bi kaj vedel za njega, se prosí, da blagovoli to sporočiti njegovi materi Frančiški Rebec, Hrašče pri Postojni. — Ako bi kdo vedel kje se sedaj nahaja Franc Kaušek, ki je služil pri pešpolku št. 80, naj sporoči njegovi materi Mariji Kaušek, posestnica, Dobje 2, p. Mirnapeč. — Pogreša se od maja meseca 1916 Alojzij Lavrič iz Gradišča 5, Primskovo, ki je služil najprej pri 17. pešpolku, pozneje pa pri 20. pešpolku. Kdor o njem kaj ve, naj sporoči na naslov Anton Lavrič, Gradišče, Primskovo, pošta Šmartno pri Litiji, Dolenjsko.

Dnevne novice.

+ Cesar se je v soboto nenapovedan z avtomobilom pripeljal v Dunajsko Novomesto v terezijansko vojaško akademijo. Odredil je alarmiranje akademskega bataljona in nato podrobno nadzoroval zavod.

— Častnim kanonikom lavantinskega stolnega kapitlja je imenoval cesar župnika in dekana v Braslovčah, g. Jakoba Hribernika.

Duhovniška vest. Župnijo St. Ilj pri Velenju je dobil č. g. Franc Schreiner, kaplan v Zalcu.

Železni zaslužni križ na traku hrabrostne svetinje je prejel častniški sluga Anton Kavšek pri 22. pp.

Prehranjevalni svet. Na mesto dosedanjega aprovizacijskega sveta v notranjem ministrstvu, sveta pri vojnem žitnem uradu in sveta za krmila pri poljedelskem ministrstvu stopi prehranjevalni svet, ki se ne bo pečal samo s sedanjimi vprašanji prehrane, ampak tudi z bodočo žetvijo. Minister Höfer je v ta svet poklical 88 oseb, med njimi nekaj žen.

+ Milejša cenzura v Avstriji. Kakor poročajo »Münch. N. N.«, je avstrijska vlada izjavila, da bo v cenzuri dovolila gotove blažjave in izpremembe.

V proslavo odlikovanih. Vojaška poveljstva so po okrajnih glavarstvih poslala na občine sezname odlikovanih vojakov. Dolžnost občine je, da se ti sezname skrbno shranijo ali pa zapišejo v kak poseben občinski zapisnik. Naj še poznejši rodovi vedo, kdo se je v tej krvavi vojski posebno hrabro boril za domovino.

— Brat poslanca Fibra. Stanje Piber Matevža, brata poslanca Fibra, bivšega hotelirja na Boh. Bistrici, ki je bil meseca septembra 1915 v bližini Tržiča na italijanski fronti v levo kolebno ranjen in bil na kliniki dr. Eiselsbergerja na Dunaju operiran, se je izdatno poslabšalo. Pred enim tednom je bil prepeljan nazaj v domovino ter leži sedaj v Ljudskem domu.

— Predavanja v Idriji. Katoliška delavska družba v Idriji prireja vsako prvo nedeljo v mesecu ob 4. uri popoldne jako zanimiva predavanja. Opozarjamo na to idrijsko občinstvo in je vabimo k najobilnejši udeležbi.

— Smrtna kosa. V St. Jerneju je dne 8. t. m. po kratki bolezni umrl Anton Majžlj pri 62. letu. Ker je imel prejšnja leta slovečo gostilno in izvrševal tudi mesarsko obrt, je bil na daleč okrog poznan. Kropili so ga z vodo iz Jordana, katero je g. župnik še leta 1910. osebo iz Jerihe prinesel. — Umrl je v Tržiču 10. t. m. g. Blaž Pravst, čevljar. Rajni je oče g. kaplana iz Doba. Bil je vrl somišljenik S. L. S. in mnogoletni član društva sv. Jožefa. Naj počiva v miru! — Umrla je v Strgojnci na Štajerskem županova žena Marija Žumer. — Umrla je v Zagorju ob Savi gospa Emilija Mihelčič, stara 84 let, mati trgovca g. Riharda Mihelčiča.

— Postaje Lesce, Podnart, Kranj, škofja Loka, Medvode in Vižmarje bodo v kratkem bistveno razširili. Politični obhod in ogled se vrši v Vižmarjih in Medvodah 22., v škofji Loki in Kranju 24., v Podnartu 27. in v Lescah 29. marca. Narčni so že potrjeni.

Iz davčne službe. Davčni kontrolor Jožef Pihler v Slov. Bistrici je imenovan za davčnega upravitelja in vodjo davčnega urada istotam.

— Hitrejše reševanje prijav za vzdrževalne prispevke. Domobrarsko ministrstvo je z odločbo z dne 25. januarja 1917 izdalo na »deželne komisije za vzdrževalne prispevke« sledeča naročila: Ker so se pripetili slučajji, da posamezne »deželne komisije za vzdrževalne prispevke« niso s potrebno hitrostjo reševale od gospodarskih pomožnih uradov predloženih jim zahtevkov po vzdrževalnih prispevkih v smislu zakona z dne 26. decembra 1912, se naroča, sklicuje se na že ponovno izdane tozadevne ukaze, da morajo »komisije za vzdrževalne prispevke« razpravljati o pismenih zahtevkih, ki jim dojdejo od »gospodarskih pomožnih uradov«, najhitreje. O tem naj se obvesti tudi »okrajne komisije za vzdrževalne prispevke«.

Razpisana mesta pri tržaškem ravnateljstvu državnih železnic. Z dnem 1. julija 1917 sprejme se za obseg c. kr. ravnateljstva državnih železnic Trst nekaj upravičencev do uradniške službe, ki morajo biti izšolani srednješolci. Prosilci naj vložijo prošnje takoj, najpozneje pa do dne 30. marca t. l. pri ekspozituri tega ravnateljstva v Ljubljani ter naj priložijo listine v dokaz izpolnitve sprejemnih pogojev: 1. starost od 17. do 35. leta (krstni ali rojstveni list); 2. avstrijsko državljanstvo (domovinski list); 3. poštenost dosedanjega življenja (spričevalo o dobrem glasu iz najnovejšega časa); 4. uspešen obisk srednje šole, koje zrelostno ali odhodno spričevalo daje pravico enoletnega prostovoljstva (polletna spričevala zadnjih dveh letnikov ter spričevali zadnjega pol leta in zrelosti oziroma odhoda, kateri naj se predložijo pozneje (pri trgovskih akademijah najpozneje do 1. avgusta t. l.); 5. popolna telesna sposobnost za izvršujočo železniško prometno službo (spričevalo preiskave po železniškem zdravniku); 6. znanje nemškega službenega jezika v besedi in pisavi, v slučaju potrebe tudi drugega deželnega jezika (kar naj dokažejo šolska spričevala in potrdi neformalni izpit po uradniku uprave državnih železnic). Prosilci, ki izpolnjujejo vse te zahteve in ki niso dolžni vojaške službe, se sprejmejo s činovnim redom z dne 1. julija t. l. kot dobrovoljci s pripomočkom 50 K na mesec (in z dotično draginjsko doklado), ki se jo prične izplačevati z dnem nastopa službe.

— V slovenske roke sta prešli v Mariboru dve hiši: Wegschaidterjevo hišo v Bismarckovi ulici je kupil trgovec Mahorič, Brucknerjevo hišo pa odvetnik dr. Fermevc.

Cene črni kavi so zvišali reški kavararji, in sicer 4 vinarje za čašico.

— Prememba imena. C. kr. namestništvo v Gradcu je z odločkom z dne 19. januarja 1917 dovolilo spremembo imena »Presiček« v »Presnik« za tvrdo K. Presiček na Zdolah, oziroma nje sedanjo imejteljico gospo Jožefo Presiček in njeno celo obitelj.

— Obesil se je posestnik Franc Drnovšek iz Potoške vasi, občina Kotredž. Možu se je zmešalo.

Omejitev časnikov na Ogrskem. Vsled pomanjkanja papirja ne smejo izhajati dnevniki od nedelje od 9. ure zvečer do 9. ure v ponedeljek zjutraj.

Ljubljanske novice.

Iz Zopetni nastop gospe Zofije Zvonarjeve radostno beležijo tudi hrvatski listi ter izražajo željo, naj bi zopet nastopila na kraljevem hrvatskem gledališču v Zagrebu. Kakor smo že poročali, nastopi gospa Zofija Zvonarjeva v sredo, 14. t. m., na odru deželnega gledališča v Ljubljani, kjer priredi velezanimiv dramatični večer. Občinstvo opozarjamo, da se sedeži razprodajajo danes, jutri in na dan predstave od 4. ure popoldne dalje pri blagajni v deželni gledališču.

Iz Leon Dragutinović umrl. Osješki listi poročajo: Ravnatelj tukajšnjega hrvatskega narodnega gledališča, gospod Leon Dragutinović, je danes (7. marca) zjutraj ob 3. uri v svojem stanovanju vsled srčne kapi nenadoma preminul. Bil je 43 let star, oženjen in oče treh otrok. Dne 3. t. m. je bil Dragutinović na prebiranju, a vsled srčne napake ni bil potrjen. Navidezno je bil ravnatelj Dragutinović zdrav in krepek mož ter je neovirano izvrševal svoj poklic, za katerega je ves gorel. Včeraj je še prisostvoval izkušnjam za premiero Ibsenovega »Stavbenika Solnesa« in za »Carmen« ter je bil še zvečer od 9. ure v gledališču, kjer je osebo dajal odredbe za drugi dan. Nato je šel v kavarno hotela Central, kjer je bil stalni gost. Tu je ostal med prijatelji do 11. ure, nakar se je podal govorn. Ne da bi čutil najmanjše slabosti se je podal k počitku. Krog pol 3. ure zjutraj se je pa nenadoma prebudil in po tožil srčni strah, da čuti hude bolečine na srčni strani. Predno je mogla soproga poslati po zdravnika, je Dragutinović izdih-

nil. Vest o prezgodnji smrti nad vse popularnega, v vseh krogih priljubljenega gledališkega ravnatelja se je bliskovito hitro razširila po mestu in vzbudila vsepovsod najtoplejše sočutje. Ravnatelj Dragutinović je štiri leta vodil hrvatsko gledališče v Osijeku in dosegel velike umetniške in gmotne uspehe. Bil je izredno nadarjen, misleč igralec. Že v najzgodnejši mladosti ga je vlekel nekaj h gledališču, vlekel z neodoljivo silo. Zato je že kot mlad deček pobegnil iz domače hiše (njegov oče je bil znan zagrebški trgovec) ter se prijavil za člana Lazičeve gledališke družbe proti mesečni plači 20 novčičev. Kasneje je prišel na zagrebško gledališče. Bilo mu je tedaj 18 let. Tu je deloval dve leti, nato je osnoval lastno potovalno družbo, s katero je prirejal predstave največ po Dalmaciji, Bosni in Slavoniji. Nato je bil angažiran kot karakterni igralec v slovenskem gledališču v Ljubljani. Tu je deloval polnih 10 let ter postal režiser ter višji režiser. Ko se je zaprlo ljubljansko gledališče, je Dragutinović zopet zbral potovalno družbo, s katero je nekaj časa potoval, večinoma po Dalmaciji. Deloval je kot igralec tudi v Srbiji in gostoval v narodnem gledališču v Nišu. V Trstu je ustanovil stalno slovensko gledališče. Kot ravnatelj tržaškega gledališča je deloval štiri leta. Pozneje je prišel v Osijek, kjer je bil tri leta ravnatelj narodnega gledališča. Blag mu spomin!

Iz Poostreno nadzorstvo na mesarskem trgu. Zadnji čas je začelo prav zelo primanjkovati meso na mesarskem trgu. Vzrok temu ne more biti nihče drugi kot mesarji, ki prodajajo blago, zlasti teletino, če le morejo pod roko in na debelo. Da se temu odpomurje, je nujno potrebno najstrožje nadzorstvo mesarskega trga in tudi sodelovanja občinstva. Mesarji smejo prodajati meso v šolskem drevoredu v splošnem le na drobno. Mesar, ki se tega ne bo držal, ne bo dobil več živine in se ga bo odstranilo s trga. Občinstvo naj vsled tega vsak slučaj, ko bi mesar ne hotel vsake količine na drobno prodati, sproti javijo tamkajšnjemu tržnemu stražniku. Umevno je, da je primoran vsak mesar, dokler ima meso na razpolago, dati meso vsakomur in ne le stalnim odjemalcem. Na vsako tako pritožbo se bo mesarje brezobzirno zasledovalo. Časi so preresni in mesar, ki danes noče še imeti ozirov do trpečega ljudstva, ne zasluži, da bi še naprej izvrševal obrt. V večjih množinah (čez 2 kg) sme mesar oddati meso le na posebna nakazila mestne aprovizacije, ki se izdajajo za zavode in gostilne in izjemoma za vojaške oddelke. Kdor kupi meso na ta način, ima nakaznico pokazati mesarju ter jo pozneje pri izhodih izročiti službujočemu stražniku. Stražniki pri izhodih na mesarskem trgu imajo tudi naročilo, da pazijo zlasti na tujce, ki bi hoteli odnašati špeh ali meso v kovččkih, nahrbtnikih in drugih pripravah. Mesarji smejo dovajati in izvažati meso edinele pri vходу poleg Jubelej. mostu. Ako se mesarji ne bodo hoteli pokoriti odredbam mestne aprovizacije, bo treba prav resno misliti na to, da bo morala iz javnih interesov prodajati meso na drobno mestna aprovizacija sama.

Iz Ustrelil se je v Ljubljani štabni zdravnik dr. Artur Bauer. V pismu, ki ga je zapustil, navaja kot vzrok samoumora bolezen.

Iz Umrl so v Ljubljani: Marija Lukman, zasebnica, 79 let. — Doroteja Jenko, renjena, 2 leti. — Dr. Artur Bauer, štabni zdravnik. — Leopoldina Rejc, krojačeva hči, pet mesecev in pol.

Izgubila se je iz voza od Tržaške ceste na Južni kolodvor temnordeča odeja s črkami A. P. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi pri A. Planinšek, Kolizejska ulica št. 8, Trnovo, ali pa pri upravi tega lista.

Čile in Avstrija.

Dunaj, 11. marca. (K. u. k.) Čilski poslanik je izročil v zunanjem ministrstvu odgovor na avstrijsko noto z dne 31. januarja glede poostrene podmorske vojske. Čilski vlada poudarja da ne more priznati poostrene podmorske vojske, ker bi sicer kršila svojo nevtralnost, katero je doslej vedno varovala. Čile si pridržuje prostost delovanja in bo v slučaju, če bo kaka njena ladja napadena, zahtevala, da se priznajo njene pravice.

Primorske novice.

Smrt odlične žene. V ponedeljek dne 5. marca je zatisnila svoje oči po kratki bolezni gospa Alojzija Sporn, roj. Dollenz, soproga g. Gregorja Sporn, inspektorja c. kr. drž. železnice v pokoj. Pokojnica je bila hči odlične vipavske rodbine, ki je v nekdanjih časih uživala največji ugled po vsej dolini.

Umrl je v Trstu inženir arhitekt g. Dominik Pulcher.

— V Pliskovici je umrl dne 5. t. m. za pljučnico posestnik Franc Širca, brat frančiškanov p. Marjana, ki je sedaj v Pazinu, in p. Ambroža, ki je pa že 5 let v Ameriki. Njegov 89letni oče je starosta v občini.

Umrl je v Trstu 84 letni vit. Rafael Luzzatto; pokojnik je bil od leta 1873. do 1897. zelo vpliven član tržaškega občinskega sveta in deželnega zbora; bil je tudi državni poslanec.

Stolet je doživela. Primorska begunka Angela Illovič v vurburškem gradu je dne 3. marca t. l. obhajala svoj stoletni rojstveni dan. V ta namen je bila v gradu cerkvena slovesnost z zahvalno pesmijo. Posestnik grada, češki plemenitaš grof Herberstein je slavljenko obdaril z denarjem in jedili ter je pogostil vse druge begunce v gradu. Stara ženska je še prav bistrega uma ter je zbrane goste s šalami zabavala.

Veleizdajniški proces. Svoj čas sta bila pred izjemnim sodiščem v Gradcu radi veleizdaje obsojena grof Karel pl. Martini in občinski tajnik Fran Cantani, oba iz Mezzo Corone, in sicer prvi na 8 let, drugi pa na 10 let ječe. Obsojenca sta vložila ničnostno pritožbo, katero je najvišji sodni dvor te dni odbil.

Pogrešane družine s Primorskega.

Išče se Marija Skarija z dvema otrokoma iz Gorice, ulica Ponte Isonzo. Ako bi kdo kaj vedel, naj blagovoli naznaniti Jožefu Ciperli v Dravljah št. 100, pošta St. Vid n. Ljubljane. — Išče se družina Bregant iz Gorice, Tržaška cesta št. 95. Svoj naslov naj naznani »Posredovalnici za goriske begunce v Ljubljani« Dunajska cesta 38. — Išče se Olga Marušič iz Gorice, ulica Torione št. 1. Ko bi kdo kaj vedel, naj blagovoli naznaniti Viktoriji Marvin, Lessee št. 40, Nižje Avstrijsko, ali pa »Posredovalnici za goriske begunce v Ljubljani«. — Franc Frlolja iz Sela, glav. Sežana na Primorskem, sedaj v Flüchtlingslager, Brixlegg (Tirol) vpraša za Jožefa Frlolja. — Rozina Rijavec na St. Viški gori št. 165 išče Jožefa Munih, stan. v Gorici, Via Veturini št. 13. Naznaniti Rozini Rijavec na St. Viški gori 165, pošta Slap ob Idriji, Primorsko. — Jožef Kralj, Zalošče št. 291, p. Dornberg, 188. njena nečakinja. — Kdo ve, kje se nahaja g. Spacapan, Gor. Vrtojba. Podpisane mu je znano, da je v Brucku an der Leita. Se prosí, da se oglasi pri podpisnem Ed. Meznaršču v Metliki, Dolenjsko. — Ujjudno se prosí, ako kdo ve, kje se nahaja Jakob Medved iz Drežnice na Goriskem, ker njegova družina vpraša po njem iz Italije. Naslov od njega prosí Ivan Gregorčič, k. u. k. Wackomp. Nr. V. Feldpost 603. — Kje se nahaja Marija Gorkič iz Sovodnj, (po domače »Placarjeva«), nazadnje stanujoča v Mirnu pri Gorici (pri pokopališču). Kdor bi kaj vedel, naj sporoči Almiri Gorkič, Groß-Inzersdorf Nr. 141, Post Zistersdorf, Nieder-Österreich. — Išče se Franc Batič in njegova hči Marija iz St. Petra pri Gorici št. 5. Ko bi kdo kaj vedel, naj blagovoli sporočiti Ani Batič v Ajdovščini št. 170, ali pa »Posredovalnici za goriske begunce v Ljubljani«. — Išcem svojega sina Antona Faganal iz Ozeljana pri Gorici; služil je pri 58. pešpolku, etapna pošta 174. Od meseca junija ne vemo nič o njem. Dalje bi rada zvedela, kje se nahaja sorodnik Anton Bohon (ali Beber?), ki je služil pri 37. dom. pešpolku kot čast. sluga. Prijazna obvestila prosim na naslov: Marija Faganal, begunka, vas Dorfarji št. 16, pošta Škofja Loka. — Živec Anton, k. u. k. Reservspital Nr. 14, Filiale, Zimmer Nr. 16a, Muthamasse I, Wien XIII., išče Valentina in Marijo Živec iz občine Vitovlje na Primorskem. — Valentin Podgornik iz Bilj št. 135 pri Gorici, išče svojo sestro Marijo Podgornik; kdor bi vedel zanjo, naj sporoči na naslov: Valentin Podgornik, Train-Station 3/4, bojišče. — Frančiška Trampus iz Jožefa Rogelija iz Vojske na Krasu naznanjata brata Trampus Alojziju, k. u. k. schwere Haubitzenkolona Nr. 24./6. K., da se nahajata že štiri mesece v Kočevju št. 272 na Kranjskem. Radi bi zvedeli za njegov naslov. — Išcem svoje roditelje Andreja in Jožefa Nanut iz St. Andreža št. 263 pri Gorici. Andrej Nanut, c. kr. orožniška postaja Sv. Ivan Baderna, Istra. — Leban Amalija, bei Herrn Ivan König, Grafendorf 5, Nieder-Österreich, išče Magdaleno Mavrenčič babica, Gorica, via Dogana 22.

Kdor že pri najmanjšem prehlajenju kašlja, mu bo posebno dobro storilo vsakodnevno izpiranje ust in grla s Fellerjevim fluidom iz rastlinskih esenc z zn. »Elza-fluid«. Taisti očivi kroženje krvi po nežnih celicah grla in vratu in jih tako naredi odpornejše proti vplivom mraza. — Fellerjev rastlinski fluid nadalje antiseptično učinkuje in uniči bolezenske kalí, ki pri dihanju dospo v grlo. — Izpiranje vratu in grla s Fellerjevim »Elza-fluidom« je tedaj nujno priporočati ljudem, ki hitro dobe kašelj. Med več kot 100.000 zahvalnimi pismi jih je jako mnogo, ki hvalijo odlične učinke tega izbornega domačega zdravila pri pokaljevanju in podobnem zlu. — Predvojne cene: 12 steklenice »Elza-fluida« stane poštnine prosto samo 6 kron. Naroča naj se naravnost pri lekarnari E. V. Feller, Stubica, Elzartg. št. 134 (Hrvatska). Istotam se naročajo tudi tek vzbujajoče, lagodno odvajajoče Fellerjeve rabarbara-kroglice z zn. »Elza-kroglice«, 6 škatljice za 4 K 40 vin. poštnine prosto. — Odlično odvajalno sredstvo, katero tako ženske kakor tudi moški in otroci brez pomisleka lahko zauživajo; ne dražijo čreves, učink je vedno zanesljiv in je vsakdo zadovoljen, kdorkoli jih le enkrat poskusi. — Oboje gori priporočanih domačih zdravil naj bi bilo vedno v vsaki hiši pri rokah. (—et—)

O dobičkanosni uporabi zajčjih kož. V izložbi Katoliške Bukvarne obrtnje-proti stolni cerkvi je uredilo vodstvo c. kr. zajčarne 5. armadnega poveljstva zelo podučno in zanimivo razstavo o koristni in dobičkanosni porabi kož domačih zajcev. Ne samo za različna oblačila, preproge, rokavice itd. porabna zajčja kožuho-vina bodisi v naravnih barvah, bodisi umetno barvana nudi rejcu veliko korist, temveč se tudi zajčje kože, strojene kot usnje, pri nas dosedaj niso znale ceniti.

Razstavljena so raznovrstna plemena nagačenih domačih zajcev, vzrejenih v zajarni pod Rožnikom. Desno in levo visi vzorec, kako se koža napne na desko. Nižje vidimo umetno barvane kože, največ pa jih je v naravnih barvah tako n. pr. srebreča velikana in kože različnih križanih plemen, potem vzorci posnetkov skunk, zobel, nerz itd. Na karton nalepljeni manjši vzorci so združeni v zbirko in predložijo možnost barvanja kožuškovine različnih plemen. V zbirki so zastopani pa tudi vzorci usnja iz zajčjih kož prav dobro uporabnega za obuvale, poglajeno usnje itd.

Gospod stotnik avditor dr. Voszka, vodja c. kr. zajčarne, bo izdal v par dneh s pomočjo Katoliške Bukvarne tudi natančno navodilo, ki rejca točno pouči, kako se kože doma koristno in plodonosno porabljajo, kako se zajca zakolje, kako se ga razkoži, kako se kože sušijo in sploh kako se s kožami ravna, da nam nudijo korist in dobiček. Rejci domačih zajcev naj si ogledajo to razstavo in naročajo v Katoliški Bukvarni dr. Voszkovo navodilo za uporabo kož, katero jim da Katoliška Bukvarna na razpolago. Lansko leto izdana knjižica istega pisatelja o rejci zajcev pa velja 80 vin, po. pošti poslana 1 K.

Naročajte nabitke iz usnja, s tem prihranite podplate. Cena z žeblički za en par za gospode K 1'80, za dame K 1'50, za otroke K 1'20. Zaradi drage poštne priporoča se naročiti za več parov skupaj. Dobe se pri Peter Kozina & Ko. v Ljubljani.

6 zidanih poslopij.

z opeko krita ob okrajni cesti ležeča, pol ure od kolodvora večjega trga in četrt ure od premoškopa oddaljena, z vrtom, travnikom, hosto 2 oralov, se radi družinskih razmer proda na Spodnjem Štajerskem. Ta poslopja so se rabila za neko tovarniško podjetje in je tudi mali mlin poleg. Cena 25.000 K. Plečiča ugodna. Oglase sprejme upravnštvo tega lista pod št. 620

Lepa

kmetija

se ceno proda radi rodbinskih razmer. Posestvo obsega nad 50 oralov, večina prav dobro zemljišče ter lepi deli gozda ter leži blizu Beljaka. Kmetija je zelo pripravna za mlekarstvo. Pojasnila daje lastnik Jan. Wiesflecker v Klečah p. Podravlje, Koroško. — 575

Kestanjev les

do 2 m dolg, cepljen 10 do 30 cm v prerezu kupuje Vinko Vabič, veletržec, Zalec, Južnoštajersko.

Ponudbe s skrajno ceno, množino in rok dobave naj se vpošljejo! Točno plačilo. — Kulantno poslovanje! Kupujem tudi mehak, bukov, brastov les, okrogel in žagan.

2 učenca točaja

in Mat. Dolničar, kolodv. restavrater v št. Petru na Krasu.

enonadstropna hiša

se proda. Ponudbe na upravo tega lista pod šifro »Kupčija«.

Sprejme se priden, pošten, močan

deček

(Ljubljaničan ali iz okolice) proti dobri teden-ski plači. — Oglasi pri Ivan N. Adamič, urvarna Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31.

Sprejme se takoj proti dobri plači več

tesarjev

Hrana in stanovanje preskrbljeno. Več pove gosp. Anton Steiner, mestni tes. mojster, Ljubljana, Jeranova ulica 13.

Tisk »Katoliške Tiskarne«.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel po svojem ranjem tistu Anton Drukarju, mizarskem mojstru v Kranju

mizarsko obrt

prodajo mirtvaških kst, kakor tudi pogrebno podfelje.

Jurij Wendling

miz. mojster prej Ant. Drukar Kranj.

Išče se starejša

vzgojiteljica

otrok. Sprejme se le z dobrim spričevalom in referencami. Ponudbe se naj pošljejo na upravnštvo »Slovenca« pod št. 592.

Nekaj njiv in travnikov v ljublj. okol. ali **majhno posestvo se vzame v najem ozir. se kupi.**

Ponudbe z navedbo cen na upravo lista pod šifro »Posestvo 580«.

KUHARICA

dobro izveščana, ki je bila že samostojna gospodinja, vajena vseh gospodinskih del, išče mesta h kakemu gospodu. Naslov pove uprava tega lista pod št. 616.

Krava

8 mesecev breja se zaradi pomanjkanja krme proda. Več se izve v župnišču v Vremah, p. Vremski Britof, Notranjsko.

Nekaj tisoč štiriletnih presajenih smrekovih sadik odda soneška graščina, p. Studenec p. Ljubljani

Pri pomanjkanju mleka in sladkorja!

Sladni čaj znamka **Sladin**

je najbolj zdrava in tudi najcenejša hrana za dojenčke.

Dobi se pri lekarnarju Trnkoczyju v Ljubljani zraven rotovža. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: Schönbrunnerstrasse 109, Josefstädterstrasse 25, Radeckplatz 4; v Gradcu: Sackstrasse 4. 37

Civilen, stalen, soliden gospod, ki je cel dan v službi, išče manjšo

meblirano sobo

če mogoče s prehrano za 1. ali 10. april t. l. Prijazne ponudbe se prosijo na »poštai predal 35 Ljubljana«. 601

Antonija Majzelj roj. Maro naznanja v svojem in v imenu svojih otrok vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da se je njen iskrenoljubljeni soprog, oziroma oče, brat, svak in stric, gospod

ANTON MAJZELJ

posestnik, mesar in gostilničar

danes popoldne, po kratkem trpljenju, preselil v boljšo večnost, v 62. letu svoje starosti.

Pogreb predragega pokojnika se vrši dne 11. t. m. ob 3. uri popoldne v št. Jerneju na Dolenjskem.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji farni cerkvi. Pokojni se priporoča v blag spomin in molitev.

št. Jernej, dne 8. marca 1917.

Nadomestilo konoplje

za konjska oglavja plet. z žel. rinko (Pferdehalftern geflocht.); popolnoma odgovarjajo močnosti Cocus konjska oglavja plet. z žel. rinko ter stane tuc. K 28'80 — brez odbitka proti takojšnjemu plačilu. — Pošilja se po poštne povzetju.

Prva kranjska urvarna

Ivan N. Adamič, Ljubljana.

Brez posebnega obvestila.

Ivanka Leskovic roj. Meden naznanja v svojem ter v imenu vseh ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je njen iskrenoljubljeni, dobri soprog, oziroma brat, svak, zet in nečak, gospod

Zdravko Leskovic

trgovec in posestnik, solastnik tvrdke Leskovic & Meden

v nedeljo dne 11. marca ob 7. uri zvečer, po dolgi mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere v 35. letu svoje dobe mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek dne 13. marca 1917 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Jurčičev trg št. 1 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 14. marca ob 10. uri dop. v stolni župni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 12. marca 1917.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Izdaia konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.